

บทที่ 4

การพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

เนื่องจากผลผลิต (Output) ที่กำหนดไว้ในเป้าหมายของการศึกษา คือ การจัดทำร่างกฎหมายคนเข้าเมือง ในการคัดกรองคนต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายคนเข้าเมือง ยังไม่พัฒนาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจสังคมของไทยที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน และปัญหาของอาชญากรรมข้ามชาติที่มีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนโดยรวม ดังนั้น การศึกษาจึงได้วิเคราะห์กฎหมายระหว่างประเทศด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้วจึงมีผลผูกพัน ทำให้ไทยต้องนำมาอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับอนุสัญญาและพิธีสารดังกล่าว คือ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ.2000 พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเลและทางอากาศ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านก่อการร้าย ค.ศ. 2007 และกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงกฎหมายคนเข้าเมืองในประเทศต่างๆ

การพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติจึงได้นำกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจง และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 การอนุวัติการกฎหมาย

การอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเป็นให้ไปตามหลักสากลและให้เป็นที่ยอมรับของประเทศต่างๆในภูมิภาคอาเซียนและประชาคมโลก จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล และกฎหมายระหว่างประเทศ โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ.2013 คือ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000, UNTOC) และ พิธีสาร

เพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children 2000, TIP) ส่วน พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ (Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air 2000, MIP) ประเทศไทยได้ลงนามไว้เมื่อ 18 ธันวาคม ค.ศ.2001 แล้วแต่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน นอกจากนี้ยังมี สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ.2004 (Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Treaty 2004 MLAT) และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน ค.ศ.2007 (Asean Convention on counter terrorism 2007) ที่ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว ตลอดจนศึกษามาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองต่อต้านในอาชญากรรมข้ามชาติของต่างประเทศและสหภาพยุโรปเพื่อนำมาปรับใช้กับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

โดยเหตุที่อาชญากรรมข้ามชาติมีความสำคัญต่อทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนในการต่อต้านมิให้เข้าแพร่ขยายเข้ามาในประเทศของตน ประเทศแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิกจึงได้ร่วมลงนามในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และร่วมกันจัดทำเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และจัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันโดยได้รับความเห็นชอบจากประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ดังปรากฏในตารางที่ 4.1 แสดงการลงนามและให้สัตยาบันในกฎหมายระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงการลงนามและให้สัตยาบันในกฎหมายระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

ประเทศ	UNTOC			TIP			MIP			Asian counter terrorist		
	ลงนาม	ให้สัตยาบัน	เข้าเป็นภาคี	ลงนาม	ให้สัตยาบัน	เข้าเป็นภาคี	ลงนาม	ให้สัตยาบัน	เข้าเป็นภาคี	ลงนาม	ให้สัตยาบัน	เข้าเป็นภาคี
ไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
มาเลเซีย	✓	✓	-	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓
พม่า	-	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓
ลาว	-	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓
กัมพูชา	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
เวียดนาม	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓
สิงคโปร์	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓
ฟิลิปปินส์	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
อินโดนีเซีย	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
บรูไนฯ	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	✓

ที่มา : <http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&...> สืบค้นเมื่อ 16/06/2558

จากตารางจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการลงนามและให้สัตยาบันในกฎหมายระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเกือบทุกฉบับ ในขณะที่ประเทศในกลุ่มอาเซียน บางประเทศลงนามและให้สัตยาบันแล้ว บางประเทศลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ซึ่งในภาพรวมทั้งหมด ประเทศในกลุ่มอาเซียนส่วนใหญ่ จะลงนามและให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องความร่วมมือเกี่ยวกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อย่างไรก็ตาม เมื่อประเทศไทยได้ให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศแล้วย่อมเป็นพันธกรณีที่ไทยจะต้องดำเนินการอนุวัติการสาระสำคัญของบทบัญญัติกฎหมายระหว่างประเทศให้มีอยู่ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องกับหลักสากล และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับแก่นานาชาติ

4.1.1 กฎหมายระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

4.1.1.1 พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ค.ศ.2000 (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children 2000)

พิธีสารฉบับนี้ได้กำหนดความมุ่งประสงค์ไว้ในข้อ 2 คำประกาศความมุ่งประสงค์ 3 ประการ คือ ประการแรกเพื่อป้องกันและต่อต้านการค้ามนุษย์โดยให้ความสนใจเป็นการเฉพาะต่อสตรีและเด็ก ประการที่ 2 เพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เช่นว่า ด้วยการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนของผู้เสียหายอย่างเต็มที่และประการสุดท้าย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไขปัญหาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ที่เกิดจากการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ และเพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรค.ศ.2000 (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการแก้ไขข้อจำกัดของการบังคับใช้กฎหมายที่ขึ้นอยู่กับ ดินแดนอาณาเขต อีกทั้งกฎหมายภายในของรัฐต่างๆ เกือบทั้งหมดบัญญัติเพื่อดำเนินการต่อการกระทำความผิดของปัจเจกบุคคล มิได้มีไว้เพื่อดำเนินการกับองค์กรอาชญากรรม หรืออาชญากรรมข้ามชาติที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการใช้อาวุธที่ร้ายแรงและทันสมัย มีอิทธิพลทั้งทางการเมือง ทางราชการ และทางเศรษฐกิจ การดำเนินการปราบปรามจึงกระทำด้วยความยากลำบาก การบังคับใช้กฎหมายจึงไม่ได้ผล

วัตถุประสงค์พื้นฐานของพิธีสารนี้โดยสาระสำคัญแล้วต้องการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ฯ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านการค้ามนุษย์ พิธีสาร จึงกำหนดให้การค้ามนุษย์เป็นการกระทำความผิดอาญา กำหนดให้มีการควบคุม และมาตรการความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์ มีมาตรการบางประการในการคุ้มครองและช่วยเหลือ

เหยื่อของการค้ามนุษย์ “การค้ามนุษย์” ในพิธีสารนี้มีเจตนาให้หมายถึงบุคคลทุกคน และเน้น โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิง และต้องมียุทธศาสตร์ประกอบข้ามชาติที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม สำหรับมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของพิธีสารที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้คือ ข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐดำเนิน มาตรการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธการเข้าเมือง หรือยกเลิก การตรวจลงตราให้แก่บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้

พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (TIP) จึงเป็นข้อตกลงร่วมกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ใช่เครื่องมือในทางกฎหมายภายในของรัฐ ใดรัฐหนึ่ง โดยเอกเทศหากแต่เป็นเครื่องมือในทางกฎหมายระหว่างประเทศ เมื่อพิธีสารมีผลบังคับ ใช้ตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้ว พิธีสารจึงมีผลบังคับต่อรัฐ มิใช่บังคับต่อคนชาติของรัฐโดยตรง เป็น ที่น่าสังเกตว่าเมื่อสมาชิกให้สัตยาบันพิธีสาร ครบจำนวน 40 ประเทศ ก็จะมีผลเป็นกฎหมายระหว่าง ประเทศโดยสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งปัจจุบันประเทศต่างๆ ให้สัตยาบันพิธีสารได้ครบ 40 ประเทศแล้ว สถานะของกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ด้วยเหตุดังกล่าว สำหรับประเทศไทย เห็นว่ากฎหมายฉบับดังกล่าว เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการค้ามนุษย์ที่มีความสำคัญ มากประกอบกับในปัจจุบันไทยเป็นศูนย์กลางของการเดินทางในอาเซียนทำให้คนต่างชาติสามารถ เดินทางเข้าออกได้สะดวกจึงอาจเป็นช่องทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การลักลอบการค้ามนุษย์โดยเฉพาะ เด็กและสตรี ทั้งนี้รวมทั้งเหตุที่ไทยได้ให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้แล้ว ประเทศไทยได้นำเอาสาระสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศนี้ไปอนุวัติการ ในกฎหมายภายในของไทย โดยการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 โดยเหตุผลในการตรา พระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาและพิธีสารจัดตั้งกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์รวมทั้งปรับปรุงการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายให้เหมาะสม

ในส่วนของการตรวจคนเข้าเมือง หากพิจารณาข้อ 11 ประกอบข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 ซึ่งเป็นมาตรการตามแนวชายแดนที่รัฐภาคีแต่ละรัฐสามารถดำเนินมาตรการที่จำเป็นตามกฎหมาย ภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมือง หรือยกเลิกการตรวจลงตราให้แก่บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ จะพบว่าตามมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 บัญญัติว่า “มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” กฎหมายได้กำหนดให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองแก่ บุคคลต่างด้าวซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กแล้ว จึงขอม

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ที่ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว กล่าวได้ว่าสำหรับกฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้ไทยได้มีบทบัญญัติสอดคล้องอยู่แล้วในมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

4.1.1.2 พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

ค.ศ.2000 (Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air 2000)

พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเลและทางอากาศ
พิธีสารฉบับนี้ ได้กำหนดความมุ่งประสงค์ 3 ประการไว้ในข้อ 2 คือ

ประการแรกเพื่อป้องกันและต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

ประการที่สอง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีเพื่อบรรลุดังกล่าว
ทั้งนี้เพราะในข้อคำนึงถึงในพิธีสารกล่าวว่าในความเป็นจริงที่ว่าทั้งที่มีการดำเนินการในเวทีระหว่างประเทศอื่นๆแล้วยังไม่มีเครื่องมือที่เป็นสากลซึ่งจะเข้าถึงทุกแง่มุมของการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นความห่วงกังวลว่า การเพิ่มขึ้นอย่างมากของกิจกรรมต่างๆของกลุ่มอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรต่างๆ ในการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน และกิจกรรมทางอาชญากรรม ที่เกี่ยวข้องอื่นๆตามที่ระบุในพิธีสารนี้ ซึ่งก่อให้เกิดภัยอันตรายอย่างใหญ่หลวงแก่รัฐทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง

ประการที่สาม เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ถูกลักลอบขน ทั้งนี้เนื่องจากการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานสามารถก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับความหมายของคำว่า “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” นั้นตามข้อกำหนดข้อ 3 หมายถึง “การจัดให้มีการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่คนชาติหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคีที่เข้าไปนั้น ให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้นไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม”

การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามพิธีสารฉบับนี้เป็นพิธีสารแนบท้ายของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ซึ่งหากพิจารณาข้อบัญญัติในพิธีสารพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรม เนื่องจากอนุสัญญานี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรจึงย่อมจะต้องมีความเกี่ยวพันกัน และตามพิธีสารกำหนดให้รัฐภาคีจัดตั้งกำหนดให้การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดอาญาตามกฎหมายภายในของตน รวมถึงการกระทำใดๆ เพื่อมุ่งประสงค์ให้มิเข้าเมืองที่ไม่ถูกต้องกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน หรือวัตถุอื่น ไม่ว่า

ทางตรงหรือทางอ้อม การผลิตเอกสารเดินทาง หรือเอกสารแสดงตนปลอม การล่อลวง การจัดหา หรือมีไว้ในครอบครอง หรือ การผลิตเอกสารปลอมเช่นว่านั้นเพื่อประโยชน์ในการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นให้เป็นความผิดอาญา ความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้คือ เพื่อป้องกันและต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว ในขณะที่เดียวกับให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ถูกลักลอบขนด้วย ซึ่งมาตรการการป้องกัน และต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีและการให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ยังมีได้มีบทบัญญัติใดที่กำหนดไว้

นอกจากนี้พิธีสารฉบับนี้ยังได้ให้ความหมายของคำว่า “การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย” หมายถึง การข้ามแดนโดยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่จำเป็นสำหรับการเข้าไปในรัฐผู้รับโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการกำหนดให้รัฐภาคีสามารถออกข้อกำหนดที่เป็นมาตรการในการดำเนินการสำหรับคนเข้าเมืองได้เท่าที่จำเป็น และ ความหมายของคำว่า “เอกสารเดินทางปลอมหรือเอกสารแสดงตนปลอม” หมายถึง เอกสารเดินทางหรือเอกสารแสดงตนใดๆ ความหมายนี้ย่อมส่งผลให้รัฐภาคีให้ความสำคัญต่อเอกสารแสดงตนของ ผู้เข้าออกประเทศที่สมควรจะมีมาตรการในการคัดกรองคนเข้าเมือง ทั้งนี้พิธีสารได้มีข้อกำหนดที่เป็นรายละเอียดเพิ่มเติมไว้ 2 ข้อ คือ

1) ซึ่งถูกทำปลอมขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง นอกเหนือจาก บุคคลหรือหน่วยงานซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่จะผลิตหรือออกเอกสารเดินทางหรือ เอกสารแสดงตนในนามของรัฐ หรือ

2) ซึ่งได้ออกโดยไม่ถูกต้องหรือได้รับโดยแสดงข้อความเท็จ การฉ้อราษฎร์

ข้อกำหนดในพิธีสารจึงเป็นสาระสำคัญต่อการนำไปสู่การอนุวัติการกฎหมายของไทยซึ่งได้นำเอามาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามพิธีสารในเรื่องมาตรการป้องกันและต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งมุ่งส่งเสริมระหว่างรัฐภาคีมา อนุวัติการ โดยพิธีสารข้อ 11 ข้อบัญญัติที่ 5 ของข้อ 11 เรื่องมาตรการตามแนวชายแดน กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายภายในของตนที่อนุญาตให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองหรือการยกเลิกการตรวจลงตราของบุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ตามพิธีสารนี้ จึงเท่ากับเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจอรัฐแก่ทุกประเทศภาคีที่จะพิจารณาถึงมาตรการและความเหมาะสมในการกำหนดให้มีกระบวนการให้อนุญาตหรือปฏิเสธการเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจตราคนเข้าเมืองได้

จะเห็นได้ว่ากฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้มีเป้าหมายคือการกำหนดมาตรการป้องกัน ปราบปรามการลักลอบขนหรือโยกย้ายถิ่นฐาน ที่กำหนดให้รัฐภาคีสามารถกำหนด

มาตรการได้เอง ซึ่งเมื่อพิจารณาตามบริบทของไทยจะพบว่าประเทศไทย มีนโยบายด้านคนเข้าเมือง กับสถานะของการเป็นศูนย์กลางการเดินทางเข้าออกประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน ย่อมมีช่องทางสำหรับการลักลอบ เข้าประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ สำหรับมาตรการที่จะนำมาใช้ พบว่าพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ยังไม่ได้มีมาตราใดอนุญาตให้มีการปฏิเสธการเข้าเมือง กำหนดให้ยกเลิกการตรวจลงตราให้แก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน มีผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นจำนวนมาก และเป็นรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แต่ยังไม่มีความมาตรการในการควบคุมการข้ามผ่านแดนของบุคคลที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ซึ่งปัจจุบันจะทำงานในรูปแบบขององค์กรและมีผลประโยชน์ตอบแทน อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์ถึงการนำเอาข้อกำหนดในพิธีสารฉบับนี้อ่อนนุติการในกฎหมายไทยนั้นยังคงเห็นว่าการเพิ่มบทบัญญัติในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 น่าจะเป็นการอนุวัติการกฎหมายที่ดี ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร” เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิเสธการเข้าเมืองของบุคคลต่างด้าวที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

แนวทางการอนุวัติการก็คือการเพิ่มบทบัญญัติตามความผิดข้อ 11 ของพิธีสารเรื่องมาตรการตามแนวชายแดน ซึ่ง ข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 กำหนดให้ มีการปฏิเสธการเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจลงตราของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล ทางอากาศ และการปลอมแปลงเอกสารเดินทาง ไว้ในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และเพิ่มเติมการกำหนดคำนิยามของ คำว่าการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานของพิธีสารในข้อ 3 ที่กำหนดไว้ว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายของบุคคลต่างด้าว เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นการตอบแทน ไว้ในคำนิยามของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เนื่องจากพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในมาตรา 4 ยังไม่ได้มีการกำหนดคำนิยามของคำว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพื่อให้สอดคล้องกับพิธีสารต่อต้าน การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้แล้วและเมื่อได้อนุวัติการกฎหมายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ควรดำเนินการให้สัตยาบันต่อพิธีสารฉบับนี้ต่อไป เพื่อเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

4.1.1.3 อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism 2007)

กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกาต่อต้านการก่อการร้ายที่นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ คือ อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านก่อการร้าย 2007 เนื่องด้วยบทบัญญัติในอนุสัญญานี้ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการเคลื่อนไหวกของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้ายโดยการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง ซึ่งความผิดฐานความผิดฐานการก่อการร้ายเป็นความผิดมูลฐานหนึ่งของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งถูกกำหนดเป็นกรอบความร่วมมือของอาเซียนในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงสาระสำคัญในกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านก่อการร้าย (ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism 2007) เน้นความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน หรือ การประชุมสุดยอดอาเซียนที่กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน บรูไน ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ออกปฏิญญา การดำเนินการร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2001 (ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism 2001) และได้กำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในการต่อต้านการก่อการร้าย เช่น การเสริมสร้างสมรรถนะของกลไกการต่อต้านการก่อการร้ายภายในประเทศและระหว่างประเทศสมาชิก การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร/ข่าวกรอง ความร่วมมือกับประเทศและภูมิภาคอื่นๆ เป็นต้น โดยมีรายละเอียดที่เป็นขอบเขตของความร่วมมือตามข้อ 6 ของอนุสัญญาดังนี้

1) โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของภาคนั้นๆ ขอบเขตความร่วมมือภายใต้ อนุสัญญานี้ ซึ่งนอกจากประการอื่นแล้ว อาจรวมถึงมาตรการที่เหมาะสมที่จะ

(1) ดำเนินขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย รวมถึงการจัดให้มีการเตือนภัยล่วงหน้าแก่ภาคีอื่นๆ โดยการแลกเปลี่ยนข้อสนเทศระหว่างกัน

(2) ป้องกันบุคคลใดๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน วางแผน ให้ความสะดวก หรือกระทำการก่อการร้าย จากการใช้ดินแดนของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ข้างต้นต่อภาคีอื่น และ/หรือพลเมืองของภาคีอื่นนั้น

(3) ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(4) ป้องกันการเคลื่อนไหวกของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้ายโดยการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยอาศัยมาตรการป้องกันการทำเอกสารปลอม การปลอมและการใช้อย่างฉ้อฉล ซึ่งเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง

(5) ส่งเสริมการสร้างจิตความสามารถ รวมถึงการฝึกอบรมและความร่วมมือทางวิชาการและการประชุมระดับภูมิภาค

(6) ส่งเสริมให้สาธารณชนตื่นตัวและมีส่วนร่วมในความพยายามต่อต้านการค้าการร้าย ตลอดจนเสริมสร้างให้มีการเสวนาระหว่างกลุ่มที่มีความศรัทธาต่างกัน และในกลุ่มที่มีความศรัทธาเช่นเดียวกัน และการเสวนาระหว่างกลุ่มอารยธรรมต่างๆ

(7) เสริมสร้างความร่วมมือข้ามแดน

(8) เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและแบ่งปันข้อสนเทศ

(9) เสริมสร้างความร่วมมือที่มีอยู่ในการพัฒนาฐานข้อมูลระดับภูมิภาคภายใต้กรอบองค์กรในอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

(10) เสริมสร้างความสามารถและความพร้อมที่จะจัดการกับการก่อการร้ายทางเคมี ชีวภาพ กัมมันตภาพรังสี นิวเคลียร์ (ซีบีอาร์เอ็น) การก่อการร้ายทางไซเบอร์และการก่อการร้ายในรูปแบบใหม่ๆ ใดๆ

(11) ดำเนินการวิจัยและการพัฒนามาตรการต่อต้านการค้าการร้าย

(12) ส่งเสริมการใช้การประชุมทางวิดีโอ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการประชุมทางไกลในกระบวนการพิจารณาคดีทางศาล ในกรณีที่เหมาะสมแล้ว

(13) ประกันว่าบุคคลใดๆ ที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางการเงิน การวางแผน การเตรียม หรือการกระทำการก่อการร้าย หรือให้การสนับสนุนการก่อการร้ายจะถูกดำเนินคดี ตามกฎหมาย

อนุสัญญาฉบับนี้ในข้อย่อยที่ 1.1 ถึงข้อย่อยที่ 1.4 เป็นกรอบการทำงานสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคในการต่อต้าน ป้องกันและปราบปรามการค้าการร้ายในทุกรูปแบบ ส่วนข้อย่อยที่ 1.5 ถึง ข้อย่อยที่ 1.16 ของ อนุสัญญาต่อต้านการค้าการร้ายของอาเซียนเป็นการปรับปรุงความร่วมมือระดับภูมิภาคในการต่อต้านการค้าการร้ายและดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านการเพิ่มพูนความร่วมมือในระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และ หน่วยงานที่มีอำนาจที่เกี่ยวข้องในอาเซียนในการต่อต้าน การก่อการร้าย

2) ภายใต้ความยินยอมจากภาคีที่เกี่ยวข้อง ให้ภาคีร่วมมือกันแก้ไขสาเหตุรากเหง้าของการก่อการร้าย และเงื่อนไขที่นำมาสู่การแพร่ขยายของการก่อการร้าย เพื่อป้องกันการกระทำที่เป็น การ ก่อการร้าย และการโฆษณาชวนเชื่อของหน่วยก่อการร้าย

ตามอนุสัญญาฉบับนี้ ประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ลงนามและให้สัตยาบันแล้ว มาตรการเพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายโดยการป้องกันการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้าย ด้วยวิธีการการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออก

เอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยอาศัยมาตรการป้องกันการทำเอกสารปลอม การปลอมและการใช้อย่างฉ้อฉล ซึ่งเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง ตลอดจนส่งเสริมการสร้างจิตความสามารถ รวมถึงการฝึกอบรมและความร่วมมือทางวิชาการ และการจัดการประชุมระดับภูมิภาค

ตามอนุสัญญาฉบับนี้ ประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ลงนามและให้สัตยาบันครบทุกประเทศแล้ว โดยประเทศแรกที่ทำให้สัตยาบันคือ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2008 และประเทศสุดท้ายในกลุ่มอาเซียนที่ได้ให้สัตยาบันคือ ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 13 มกราคม ค.ศ.2013 ทำให้อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับทุกประเทศในกลุ่มอาเซียน

ส่วนกฎหมายการต่อต้านก่อการร้ายของไทย มีอยู่ใน ตามกฎหมายภายในของไทย มีประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมความผิดฐานก่อการร้าย เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ.2546 มีสาระสำคัญ คือ การเพิ่มความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาตรา 135/1 ถึง มาตรา 135/4 ในประมวลกฎหมายอาญา สาเหตุของการแก้ไขเพิ่มเติมเนื่องจากปรากฏว่าสถานการณ์ในขณะนั้น มีภัยคุกคามจากการก่อการร้ายและเป็นการดำเนินการตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้มีมติที่ 1373 เมื่อวันที่ 28 กันยายน ค.ศ.2001 ให้ทุกประเทศร่วมมือดำเนินการป้องกันและปราบปรามกระทำใดที่เป็นการก่อการร้าย รวมถึงการสนับสนุนทรัพย์สินหรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์จะนำไปใช้ในการดำเนินการก่อการร้ายหรือเป็นสมาชิกขององค์กรก่อการร้าย โดยได้บัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายเพิ่มเติม ไว้ในประมวลกฎหมายอาญาดังนี้

มาตรา 135/1 “ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดอาญา ดังต่อไปนี้

- (1) ใช้กำลังประทุษร้าย หรือกระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรืออันตราย อย่างร้ายแรงต่อร่างกาย หรือเสรีภาพของบุคคลใดๆ
- (2) กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบโทรคมนาคม หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ
- (3) การกระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดลอม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ

ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อบูชเชษฐหรือบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานก่อการร้าย ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับ ตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท”

การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๕/๒ หมายความว่า ความครอบคลุมถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของรัฐหนึ่งรัฐใด หรือของบุคคลใดหรือต่อสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสำคัญ โดยหมายความรวมถึงการกระทำที่มีความมุ่งหมายที่จะขู่เข็ญบังคับต่อรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน

การกระทำในการเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง ได้แย่ง หรือเคลื่อนไหวก่อให้เกิดความเสียหายหรือให้รัฐช่วยเหลือ หรือให้ได้รับความเป็นธรรมอันเป็นการใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ไม่เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายตามมาตรา ๑๓๕/๒ ที่บัญญัติว่า

“บทบัญญัติตามมาตรา ๑๓๕/๒ เป็นการป้องกันความเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายเป็นขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อป้องกันการกระทำที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย เช่น การสะสมอาวุธ หรือ การฝึกฝน ซ่องสุมกำลังในการก่อการร้าย ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติตามอนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านก่อการร้ายของอาเซียนในเรื่องของขอบเขตความร่วมมือตามอนุสัญญาฯ ข้อ ๖ ข้อย่อยที่ ๑.๒ ความว่า “ป้องกันบุคคลใดๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน วางแผน ให้ความสะดวก หรือกระทำการก่อการร้าย จากการใช้ดินแดนของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ข้างต้นต่อภาคีอื่น และ/หรือพลเมืองของภาคีอื่นนั้น”

นอกจากนี้ประมวลกฎหมายอาญาฯ ยังได้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๑๓๕/๔ “ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งมีมติของ หรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทยได้ประกาศให้ความรับรองมติหรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท”

ตามประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ลักษณะที่ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ในมาตรา ๑๓๕/๑-๔ ได้มีการกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านการก่อการร้าย

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าไปเป็นรัฐภาคี ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน ค.ศ. ๒๐๐๑ ควรมีการกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการก่อการร้าย โดยการควบคุมการผ่านแดนสำหรับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับความผิดฐานก่อการร้าย ที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ตามข้อ ๑.๔ ของอนุสัญญาความว่า

“ป้องกันการเคลื่อนไหวกของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้ายโดยการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ และโดยอาศัยมาตรการป้องกันการทำเอกสารปลอม การปลอมและการใช้อย่างฉ้อฉล ซึ่งเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง” ซึ่งในประเด็นนี้ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิเสธการเข้าเมืองในความผิดฐานก่อการร้ายไว้ตามมาตรา 12 (7) ที่กำหนดไว้ว่า “ให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองของบุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” โดยเป็นความผิด ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงของราชอาณาจักร ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ลักษณะ 1/1 ซึ่งครอบคลุมถึงความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

สำหรับมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเข้าประเทศ หากพิจารณาตามกฎหมายระดับประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศพบว่า มาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเข้าประเทศ มีอยู่ในมาตรา 12 (7)(8) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มีดังนี้ คือ มาตรา 12 (7) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” และมาตรา 12 (8) “มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

มาตรการตามกฎหมายระหว่างประเทศ มีอยู่ 3 ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิเสธคนต่างด้าว เข้าเมือง ได้แก่ พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ตามพิธีสารมาตรการปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมือง อยู่ในข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินมาตรการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ ฉบับที่สอง คือ พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ มาตรการปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมือง อยู่ในพิธีสารอยู่ในข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ ข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินมาตรการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมือง

หรือยกเลิกการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ และเพิ่มเติมการกำหนดคำนิยามของ คำว่าการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานของพิธีสารในข้อ 3 ที่กำหนดไว้ว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานไว้ในคำนิยาม ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ฉบับที่สาม คือ อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ได้แก่ มาตรการ ปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมือง อยู่ในอนุสัญญาข้อ 6 ขอบเขตความร่วมมือในข้อดี ให้มีการป้องกันการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้าย ผู้สนับสนุนทางการเงิน การวางแผน และการฝึกอบรมโดยการควบคุมการผ่านแดนและการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ

จากมาตรการปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมืองตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยกับกฎหมายระหว่างประเทศ พบว่า บทบัญญัติเรื่องการปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมืองตามพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย มีอยู่ในกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 112 (7) และมาตรา 12 (8) ส่วนมาตรการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองตามพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ.2000 ไม่ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ของไทย จึงจำเป็นต้องอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามไว้คือพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ.2000

4.1.2 กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนมีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาค กล่าวคือ เป็นสนธิสัญญาที่มีรัฐมากกว่าสองรัฐขึ้นไปเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญา ซึ่งกระบวนการในการทำสนธิสัญญามีหลายขั้นตอน นับตั้งแต่การเจรจา การให้ความยินยอมของรัฐเพื่อผูกพันตามสนธิสัญญาโดยการลงนาม การให้สัตยาบันการภาคยานุวัติ รวมทั้งการที่บางรัฐอาจตั้งข้อสงวน

การเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาก่อให้เกิดพันธกรณีที่ต้องประคับคองให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ ดังนั้น เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยก็ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาดังกล่าว

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมือง เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ มีกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลต่างด้าวในเรื่อง การเดินทางเข้าเมือง และการส่งตัวบุคคลคนต่างด้าวกลับประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทย ได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ มีอยู่ 3 ฉบับ ได้แก่ 1) กติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976 (UN International

Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) 2) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 (Convention on the Rights of the Child (CRC))3) อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1987 (Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT))

4.1.2.1 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976 (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR))

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ หลักสิทธิมนุษยชนตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่นำมาศึกษา เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมือง ในเรื่องการจำกัดสิทธิในการเดินทางเข้าออกประเทศของบุคคลต่างด้าวตามข้อ 12 ของอนุสัญญานี้ โดยอนุสัญญานี้มีหลักการว่า “รัฐภาคีที่จะเคารพและประกันสิทธิของบุคคล รวมถึงการห้ามการเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะต้องเหตุผลทางเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง สัญชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม ถิ่นกำเนิด หรือสภาพอื่นใด โดยจะดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติภายในประเทศ การประกันว่าบุคคลที่ ถูกละเมิดจะได้รับการเยียวยาไม่ว่าบุรุษหรือสตรีจะได้รับสิทธิพลเมืองและการเมืองอย่างเท่าเทียมกันการลิดรอนสิทธิในสถานการณ์ฉุกเฉิน และการห้ามการตีความกติกาในอันที่จะไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพอื่นๆ ลง”ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ตามมาตรา 12 (7)(8) ให้มีการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ดังนี้คือ มาตรา 12 (7) บัญญัติไว้ว่า “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” มาตรา 12 (8) บัญญัติไว้ว่า “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าสนใจเชื่อว่าจะเข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือ เพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” ซึ่งสอดคล้องตามหลักสิทธิมนุษยชนในเรื่องกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976 ได้กำหนดไว้ในข้อ 12 ว่า “สิทธิเสรีภาพในการโยกย้ายและเสรีภาพในการเดินทางไม่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดใดๆ เว้นแต่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมาย และที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุขหรือศีลธรรมของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น” ซึ่งตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976 ได้กำหนดไว้ในข้อ 12 ของกฎหมายฉบับนี้ ดังนี้คือ

1) บุคคลทุกคนที่อยู่ในดินแดนของรัฐใดโดยชอบด้วยกฎหมายย่อมมีสิทธิในเสรีภาพในการโยกย้ายและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในดินแดนของรัฐนั้น

2) บุคคลทุกคนย่อมมีเสรีจะออกจากประเทศใดๆ รวมทั้งประเทศของตนได้

3) สิทธิดังกล่าวข้างต้นไม่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดใดๆ เว้นแต่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมายและที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และข้อจำกัดนั้นสอดคล้องกับสิทธิอื่นๆ ที่รับรองไว้ในกติกา

4) บุคคลจะถูกกลั่นแกล้งสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตนโดยอำเภอใจมิได้

ดังนั้น มาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ในเรื่องการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าเมือง ตามมาตรา 12 (7)(8) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ย่อมสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในข้อ 12 ซึ่งกล่าวได้ว่าสำหรับกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนฉบับนี้ไทยได้มีบทบัญญัติสอดคล้องอยู่แล้วใน มาตรา 12 (7) (8) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เรียบร้อยแล้ว

4.1.2.2 อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1987 (Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment(CAT))

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้หลักสิทธิมนุษยชนตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือ ย่ำยีศักดิ์ศรีที่นำมาศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้การต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นทั่วโลก โดยอนุสัญญาฯ ฉบับนี้เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในเรื่องของการส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ที่บัญญัติไว้ว่า “คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตนั้นสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้” โดยต้องคำนึงถึงว่าบุคคลต่างด้าวผู้นั้นจะต้องไม่ถูกส่งกลับไปยังประเทศที่จะถูกทรมานซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติข้อที่ 3 ของอนุสัญญาฉบับนี้

ตามอนุสัญญานี้ อนุสัญญานี้ คำว่า “การทรมาน” หมายถึง การกระทำใดก็ตามโดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างสาหัส ไม่ว่าทางกายหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือจากบุคคลที่สาม การลงโทษบุคคลนั้น สำหรับการกระทำ ซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามกระทำ หรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ หรือเป็นการข่มขู่ให้กลัวหรือเป็นการบังคับขู่เข็ญบุคคลนั้นหรือบุคคลที่

สามหรือเพราะเหตุผลใดใด บนพื้นฐานของการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด เมื่อความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานนั้นกระทำโดยหรือด้วยการยุยง หรือโดยความยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานของรัฐ หรือของบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการ ทั้งนี้ไม่รวมถึงความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานที่เกิดจาก หรืออันเป็นผลปกติจาก หรืออันสืบเนื่องมาจากการลงโทษทั้งปวงที่ชอบด้วยกฎหมาย

ตามข้อ 2 ของอนุสัญญาได้กำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่เกิดจากการทรมานดังนี้ คือ

1) ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐดำเนินมาตรการต่างๆ ทางนิติบัญญัติ ทางบริหาร ทางตุลาการ หรือมาตรการอื่นๆ ที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำการทรมานในอาณาเขตใดซึ่งอยู่ภายใต้เขตอำนาจรัฐของตน

2) ไม่มีพฤติการณ์พิเศษใด ไม่ว่าจะเป็นภาวะสงคราม หรือสภาพฉุกเฉินที่จะเกิดสงคราม การขาดเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศ หรือสภาวะฉุกเฉินสาธารณะอื่นใดที่ยกขึ้นมาเป็นข้ออ้างที่มีเหตุผลสำหรับการทรมานได้

3) คำสั่งจากผู้บังคับบัญชาหรือจากทางการ ไม่สามารถยกขึ้นเป็นข้ออ้างที่มีเหตุผลสำหรับการทรมานได้

ส่วนในเรื่องการผลักดันบุคคลต่างด้าวกลับประเทศตามอนุสัญญาอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ได้กำหนดไว้ในข้อ 3 ของอนุสัญญาว่า รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้อพยพข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน ซึ่งตามประเด็นดังกล่าวนี้ ตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ในมาตรา 54 วรรคหนึ่งบัญญัติไว้ว่า “คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตนั้นสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรได้” เป็นประเด็นในเรื่องการส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศไม่ได้บทบัญญัติใดที่กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ จึงจำเป็นต้องนำบทบัญญัติตามข้อ 3 ในอนุสัญญานี้ มาอนุวัติการให้อยู่ในมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เนื่องจากประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันแก่อนุสัญญานี้ไว้ ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน คนต่างด้าวที่หลบหนีมาจากต่างประเทศไม่ยากกลับไปสู่ดินแดนบ้านเกิดของตนที่เป็นภูมิลำเนาดั้งเดิมเนื่องจากเกรงว่าหากกลับไปแล้วอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของคนต่างด้าวผู้นั้น ในการที่จะถูกทรมานหรือทำร้าย

แนวทางการอนุวัติการก็คือการเพิ่มบทบัญญัติตามข้อ 3 อนุสัญญาอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ได้กำหนดไว้ในข้อ 3 ข้อย่อยที่ 1 รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน และ ข้อย่อยที่ 2. เพื่อความ มุ่งประสงค์ที่จะวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรเชื่อเช่นว่าหรือไม่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงข้อพิจารณาทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการที่มีรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในรัฐนั้นอย่างร้ายแรง โดยซึ่งหน้าหรืออย่างกว้างขวางด้วย หากมี โดยให้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 54 แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1987 ที่ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว

4.1.2.3 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 (Convention on the Rights of the Child (CRC))

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ที่นำมาศึกษาในงานวิจัยเรื่องนี้ เกี่ยวข้องกับกฎหมาย คนเข้าเมืองของไทยในเรื่องของการส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศตามมาตรา 54 แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ที่บัญญัติไว้ว่า “คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตนั้นสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้” โดยการส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศต้องคำนึงถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ในข้อ 9 ที่บัญญัติไว้ว่า “บุคคลต่างด้าวผู้นั้น ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี การแยกเช่นว่านี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก”

ตามอนุสัญญานี้จุดมุ่งหมายตามที่ สหประชาชาติได้ประกาศในปฏิญญาสากลว่าเด็ก มีสิทธิที่จะได้รับการดูแล และการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เชื่อว่า ครอบครัวในฐานะเป็นกลุ่มพื้นฐานของสังคมและเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สำหรับการเจริญเติบโตและความอยู่ดีกินดีของสมาชิกทุกคน โดยเฉพาะเด็กควรจะได้รับ การคุ้มครองและการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถมีความรับผิดชอบในชุมชนของตนได้อย่างเต็มที่ และยอมรับว่า เพื่อให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างกลมกลืนและเต็มที่ที่จะ ดำรงชีวิตที่เป็นตัวของตัวเองในสังคม และควรเลี้ยงดูเด็กตามเจตนารมณ์แห่งอุดมคติที่ประกาศไว้ใน กฎบัตรของสหประชาชาติ โดยเฉพาะเจตนารมณ์แห่งสันติภาพ ศักดิ์ศรี ความอดกลั้น เสรีภาพ ความเสมอภาค และความเป็นเอกภาพ ตามข้อ 1 ของอนุสัญญานี้ เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ “เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านี้ตามที่กฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น”

ตาม พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติไว้ว่า “คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตนั้นสิ้นสุด หรือถูกเพิกถอนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวคนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้” เป็นประเด็นในเรื่องการส่งตัว บุคคลต่างด้าวกลับประเทศ การกระทำความผิดตามมาตรานี้ต้อง คำนึงถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เนื่องจากประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ใน อนุสัญญานับดังกล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องมาปรับกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้อง ซึ่งตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อกำหนด ในข้อ 9 ของอนุสัญญา บัญญัติไว้ว่า “การแยกเด็กออกจากบิดามารดาต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก ข้อพิจารณาประกอบด้วย

1) รัฐภาคีจะประกันว่า เด็กจะไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดกับความประสงค์ ของบิดามารดา เว้นแต่ในกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจ ซึ่งอาจถูกทบทวน โดยทางศาลจะกำหนดตาม กฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ว่า การแยกเช่นว่านี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก การกำหนดเช่นว่านี้ อาจจำเป็นในกรณีเฉพาะ เช่น ในกรณีที่เด็กถูกระทำ โดยมิชอบ หรือถูก ทอดทิ้งละเลยโดยบิดามารดา หรือในกรณีที่บิดามารดาอยู่แยกกันและต้องมีการตัดสินใจว่าเด็กจะ พานักที่ใด

2) ในการดำเนินการใดๆ ตามวรรค 1 ของข้อนี้ จะให้โอกาสทุกฝ่าย ที่มีผลประโยชน์ เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว และแสดงความคิดเห็นของตนให้ประจักษ์

3) รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่ถูกแยกจากบิดาหรือมารดาหรือจากทั้งคู่ ในอันที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงทั้งกับบิดาและมารดาอย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่เป็นการขัดต่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

4) ในกรณีที่การแยกเช่นว่านี้ เป็นผลมาจากการกระทำใดๆ โดยรัฐภาคีต่อบิดาหรือ มารดา หรือทั้งบิดาและมารดา หรือต่อเด็ก เช่น การกักขังการจำคุก การเนรเทศ การส่งตัวออกนอก ประเทศ หรือการเสียชีวิต (รวมทั้งการเสียชีวิตอันเกิดจากสาเหตุใดๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้นั้นอยู่ในการ ควบคุมของรัฐ) หากมีการร้องขอ รัฐภาคีนั้นจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นเกี่ยวกับที่อยู่ของ สมาชิกของครอบครัวที่หายไปแก่บิดามารดา เด็ก หรือในกรณีที่เหมาะสม แก่สมาชิกคนอื่นของ ครอบครัว เว้นแต่เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความอยู่ดีของเด็ก อนึ่ง รัฐภาคีจะให้การประกันต่อไปว่า การยื่นคำร้องขอเช่นว่านั้นจะไม่ก่อให้เกิดในลักษณะที่สอดคล้อง กับระเบียบวิธีปฏิบัติตามกฎหมายภายใน”

แนวทางการอนุวัติการก็คือการเพิ่มบทบัญญัติตามข้อ 9 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ที่ว่าด้วยการแยกเด็กออกจากบิดามารดาต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก

ไว้ในมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ที่ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว

การอนุวัติการกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ และต้องนำมาปรับให้เป็นกฎหมายภายใน คือกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ให้สอดคล้องมีอยู่ 2 ฉบับ คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ค.ศ.1987 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 โดยแนวทาง การอนุวัติการก็คือการเพิ่มบทบัญญัติตามความตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ซึ่งเป็นเรื่องการส่งคนต่างด้าวกลับประเทศให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ค.ศ.1987 ในข้อ 3 ที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน” และตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ที่บัญญัติไว้ว่า “การส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศต้องคำนึงถึงว่าบุคคลต่างด้าวผู้นั้น ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี การแยกเช่นนี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” การอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยนอกจากจะให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยได้ไป ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว ยังเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งการหลบหนีเข้าเมือง มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

จากการวิเคราะห์ประเด็นข้อกฎหมายระหว่างประเทศทั้งกฎหมายระหว่างประเทศด้านอาชญากรรมข้ามชาติและกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบัน กฎหมายระหว่างประเทศฉบับใดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยอย่างไรและประเด็นไหนที่จะต้องนำมาอนุวัติการกฎหมายภายในคือ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้จากการศึกษาพบประเด็นต่างๆมีดังนี้

ในส่วนของมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายระหว่างประเทศ มีอยู่ 3 ฉบับ ได้แก่ พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ตามพิธีสารมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อยู่ในข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่

เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ ฉบับที่สอง คือ พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ มาตราการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติอยู่ในข้อ 11 มาตราการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินมาตรการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ และฉบับที่สาม คือ อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย มาตราการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อยู่ในอนุสัญญาข้อ 6 ขอบเขตความร่วมมือในข้อดี ให้มีการป้องกันการเคลื่อนไหวกของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้าย ผู้สนับสนุนทางการเงิน การวางแผนและ การฝึกอบรมโดยการควบคุมการผ่านแดนและการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษามาตราการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศเข้าประเทศ ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยกับกฎหมายระหว่างประเทศ พบว่า บทบัญญัติเรื่องต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพิธีสารเพื่อป้องกันการปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก และอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย พบว่ามีการบัญญัติประเด็นความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว อยู่ในบทบัญญัติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยแล้ว ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ได้แก่ มาตรา 12 (7) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” และ มาตรา 12 (8) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนเข้าเมืองเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

ส่วนมาตราการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ตามพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ.2000 ไม่ปรากฏอยู่ใน บทบัญญัติพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ของไทย จึงจำเป็นต้องอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามไว้คือพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ.2000 โดยแนวทางของการอนุวัติการ ก็คือ การเพิ่มมาตราการปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมือง อยู่ในพิธีสารอยู่ในข้อ 11 มาตราการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ ข้อ 11 มาตราการตามแนวชายแดน และข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 นี้ กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินมาตรการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมือง

หรือยกเลิกการตรวจลงตราให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารนี้ และเพิ่มเติมการกำหนดคำนิยามของ คำว่า “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานของพิธีสาร” ในข้อ 3 ของพิธีสารฯ ที่กำหนดไว้ว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง “การจัดให้มีการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่คนชาติหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคีที่เข้าไปนั้น ให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้นไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม” ไว้ในคำนิยาม ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

ในส่วนของกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ และต้องนำมาปรับให้เป็นกฎหมายภายใน คือกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยให้สอดคล้องมีอยู่ 2 ฉบับ คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม ค.ศ. 1987 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 โดยแนวทางการอนุวัติการก็คือ การเพิ่มบทบัญญัติตามความตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ซึ่งเป็นเรื่องการส่งคนต่างด้าวกลับประเทศให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมค.ศ.1987 ในข้อ 3 ที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า บุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน”และ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ที่บัญญัติไว้ว่า “การส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศต้องคำนึงถึงว่าบุคคลต่างด้าวผู้นั้น ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี การแยกเช่นนี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” การอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยนอกจากจะให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว ยังเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งการหลบหนีเข้าเมืองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

4.2 มาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของต่างประเทศ

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่นำมาศึกษาเป็นการนำกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศ ที่รูปแบบของกฎหมายที่เป็นสากลและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงเป็นประเทศที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศไทย มาทำการศึกษาเปรียบเทียบ กรณีศึกษา ในการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองของไทยเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศโดยการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะ

ต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศได้รวบรวมจากกฎหมายคนเข้าเมืองของหลายประเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย เพื่อให้ได้มีมาตรการทางกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่เป็นหลักสากล ในการจัดการกับปัญหาในเรื่องคนต่างชาตินำเข้าแดนที่เป็นภัยต่อความมั่นคง หรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี ที่สอดคล้องกับหลักสากลและหลักสิทธิมนุษยชนกฎหมายต่างประเทศที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ประกอบด้วย

4.2.1 อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985 (Schengen Agreement 1985)

เป็นความตกลงระหว่างประเทศส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปอันให้สัตยาบันเมื่อ พ.ศ. 2528 สารสำคัญเป็นการอนุญาตให้สมาชิกในกลุ่มสามารถเดินทางระหว่างกันโดยไม่ต้องถือหนังสือเดินทาง ข้อตกลงนี้มีผลต่อประชากร 4,000,000 คนใน 24 ประเทศ (21 ธันวาคม พ.ศ. 2550) ครอบคลุมเนื้อที่ 4,268,633 ตารางกิโลเมตร (1,648,128 ตารางไมล์) นอกจากนั้นยังให้การอนุญาตชั่วคราวกับผู้ถือใบอนุญาตเชงเก้น (Schengen Visa) มีสิทธิในการเดินทางได้ชั่วคราวในประเทศสมาชิกโดยถือใบอนุญาตใบเดียว ตามสนธิสัญญาอัมสเตอร์ดัม (Treaty of Amsterdam) ข้อตกลงและตัดสินใจทุกข้อของความตกลงเชงเก้นกลายเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายของสหภาพยุโรป ประเทศที่ลงนามในความตกลงฉบับนี้ ปัจจุบันมี 26 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี ฮังการี อิตาลี กรีซ ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลต้า เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน และอีก 4 ประเทศที่เป็นสมาชิกเชงเก้น แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ลิกเตนสไตน์ และไอซ์แลนด์ ที่ใช้ความตกลงนี้ ส่วนสหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ บัลแกเรีย และโรมาเนียต่างก็เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกตามความตกลงเชงเก้น ตามเนื้อหาของข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985 เป็นเรื่องของการควบคุมการข้ามผ่านแดนและความร่วมมือในด้านความมั่นคงและการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจของประเทศตามเขตที่มีเขตแนวชายแดนติดกันตามข้อตกลงเชงเก้น ประกอบด้วย เนื้อหาตามข้อตกลงมีดังนี้ ลักษณะที่ 1 กำหนดคำนิยาม ลักษณะที่ 2 การยกเลิกการตรวจการข้ามผ่านแดนภายในประเทศภาคี แบ่งออกเป็น 7 หมวดประกอบด้วย การข้ามผ่านแดนเข้ามาในประเทศและการข้ามผ่านแดนออกนอกประเทศ เรื่องการขอวีซ่าระยะสั้นและระยะยาว เงื่อนไขการเดินทางของคนต่างด้าว และการขออนุญาตอยู่ต่อ ลักษณะที่ 3 เรื่องของตำรวจและความมั่นคง แบ่งออกเป็น 7 หมวด ประกอบด้วย ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความร่วมมือในเรื่องอาชญากรรม การส่งผู้ร้ายข้ามแดน เรื่องยาเสพติด การลักลอบค้าอาวุธ การโอนตัวผู้ต้องหา ลักษณะที่ 4 เรื่องระบบฐานข้อมูลเชงเก้น แบ่งออกเป็น 4 หมวด ประกอบด้วย การจัดตั้งระบบฐานข้อมูลเชงเก้น การปฏิบัติงานและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลระบบเชงเก้น การแบ่งปันข้อมูลของฐานข้อมูล

เชิงกัน ลักษณะที่ 5 เรื่องของการขนส่งและเคลื่อนย้ายสินค้า ลักษณะที่ 6 การป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะที่ 7 คณะกรรมการบริหาร ลักษณะที่ 8 บทส่งท้าย

ในการควบคุมการข้ามผ่านแดนของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป ปัจจุบันมี 26 ประเทศ มีประเทศที่มีแนวเขตชายแดนติดกันอาจมีผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การก่ออาชญากรรมข้ามชาติ การควบคุมการข้ามผ่านแดนจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มแข็ง และมีลักษณะของความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีเขตชายแดนติดกัน อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชิงกัน ค.ศ. 1985 เป็นกรอบความร่วมมือในเรื่องการควบคุมการข้ามผ่านแดนของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป 26 ประเทศ และเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายคนเข้าเมืองของสหภาพยุโรป จึงมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านและระงับยับยั้งการเกิดอาชญากรรมข้ามชาติ จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตาม อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชิงกัน ค.ศ. 1985 ได้แก่ การปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้าม เดินทางเข้าประเทศ ตามความตกลงเชิงกัน (Schengen Agreement) ได้กำหนดให้บุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม ตามข้อความในมาตรา 96 ในหมวดที่ 2 เรื่องการปฏิบัติงานและการใช้ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล ของลักษณะที่ 4 ระบบฐานข้อมูลเชิงกันมีรายละเอียดตามมาตรา 96 บัญญัติไว้ว่า

1) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าว ที่ได้มีการรายงานปฏิเสธไม่ให้เข้าเมือง ซึ่งจะถูกรวมอยู่ในส่วนสำคัญของรายงานของชาติซึ่งเป็นผลมาจากคำตัดสินตามกระบวนการทางกฎหมายที่วางไว้โดยกฎหมายแห่งชาติ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือศาล

2) ข้อตกลงอาจขึ้นอยู่กับการปรากฏตัวของคนต่างด้าวในบริเวณดินแดนของประเทศ ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งชาติและ ความปลอดภัยซึ่งอาจเกิดขึ้นในกรณีดังต่อไปนี้:

(1) คนต่างด้าวซึ่งได้กระทำความผิด และมีคำตัดสินให้อยู่ในความดูแลตามคำพิพากษาไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) คนต่างด้าวซึ่งเชื่อว่าจะก่อเหตุร้ายแรงอันเป็นความผิดร้ายแรง รวมถึงคนต่างด้าวที่กล่าวถึงในมาตรา 71 คือพบว่ามีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือผู้กระทำความผิดที่มีหลักฐานในการกระทำความผิดอยู่ในบริเวณดินแดนของประเทศภาคี

3) ข้อตกลงอาจขึ้นอยู่กับการเท็จจริงที่ว่าคนต่างด้าวที่อยู่ภายใต้การปกครอง มีการถูกเนรเทศ ถูกไล่ออก หรือถูกขับไล่ ซึ่งมีได้ถูกเพิกถอนหรือยกเลิก รวมถึงกรณีมีการปฏิเสธการเข้าเมืองรวมอยู่ด้วย หรือกรณีที่มีเหตุเหมาะสม หรือมีถิ่นที่อยู่ซึ่งขึ้นอยู่กับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศที่คนต่างด้าวเข้าไปหรือมีถิ่นที่อยู่

ประเทศภาคีของเชงเก้นอาจแจ้งเตือนไปยังประเทศภาคีอื่นซึ่งจะต้องปฏิบัติตาม บริเวณที่ประเทศภาคีสามารถแจ้งเตือนเพื่อห้ามไม่ให้เข้าในอาณาเขตของประเทศ ซึ่งบัญญัติไว้ใน มาตรา 96 แห่งสนธิสัญญาเชงเก้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน มาตรา 96(2) ที่แสดงถึงการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งเป็นผลมาจากการคุกคามต่อประโยชน์สาธารณะ หรือความมั่นคงของประชาชน หรือความมั่นคงแห่งชาติ ที่คนต่างด้าวอาจก่อให้เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น บุคคลที่เป็นหรือมีเหตุสงสัย(อย่างร้ายแรง) หรือมีแนวโน้ม (บนพื้นฐานของ“หลักฐานที่ชัดเจน”) ที่จะกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ว่า (“ซึ่งสถานการณ์อาจเกิดขึ้นโดยเฉพาะ.....”) โดยจะระบุตัวอย่างไว้อย่างไม่ละเอียดนัก ดังนั้น การแจ้งเตือน จึงสามารถทำได้ง่าย การปฏิเสธการเข้าเมืองจะถูกเก็บรวบรวมไว้ในระบบสารสนเทศของเชงเก้น ตามข้อเท็จจริงของประเทศที่สามที่อยู่ภายใต้การปกครองซึ่งได้มีการกำหนดมาตรการไว้ เช่น การเนรเทศ การปฏิเสธการเข้าเมืองหรือการย้ายออก โดยที่ยังมิได้มีการยกเลิกหรือการระงับไว้พร้อมกับการห้ามไม่ให้เข้าประเทศ

ตามอนุสัญญาเชงเก้น (Schengen Agreement) มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามอนุสัญญาฯ ได้กำหนดไว้ใน เรื่องของการเป็นบุคคลต้องห้าม คือ มีพฤติการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือ ความมั่นคงแห่งชาติและประโยชน์สาธารณะ ยกตัวอย่างเช่น คนต่างด้าวซึ่งได้กระทำความผิด และมีคำตัดสินให้อยู่ในความดูแลตามคำพิพากษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และคนต่างด้าวซึ่งเชื่อว่าจะก่อเหตุร้ายแรงอันเป็นความผิดร้ายแรง รวมถึงคนต่างด้าวที่กล่าวถึงในมาตรา 71 คือพบว่ามีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือผู้กระทำความผิดที่มีหลักฐานในการกระทำความผิดอยู่ในบริเวณดินแดนของประเทศภาคี โดยการปฏิเสธการเข้าเมืองจะถูกเก็บรวบรวมไว้ในระบบสารสนเทศของเชงเก้น

จากการศึกษา ตามอนุสัญญาเชงเก้น (Schengen Agreement) มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามอนุสัญญาฯ ในหมวดที่ 2 เรื่องการปฏิบัติงานและการใช้ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล ตามข้อความในมาตรา 96 เรื่องการปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทาง เข้าประเทศ จะเป็นแนวทางในการวางระบบกฎหมายคนเข้าเมืองของกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน ในประเด็น ระบบฐานข้อมูลอาเซียนที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลพฤติการณ์บุคคลที่กระทำความผิดโดยแจ้งเตือนไปยังประเทศภาคีอื่นเพื่อห้ามไม่ให้บุคคลที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวเข้าในอาณาเขตของประเทศ โดยออกเป็นกฎหมายในรูปแบบของอนุสัญญาของอาเซียนเกี่ยวกับการเข้าเมืองเพื่อร่วมกันต่อต้านและระงับยับยั้งการเกิดอาชญากรรมข้ามชาติ

4.2.2 กฎหมายคนเข้าเมืองของสหราชอาณาจักร ค.ศ.2006 (The Immigration (European Economic Area) Regulations 2006)

ประเทศอังกฤษเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปแต่ไม่ได้เข้าร่วมในอนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ประเทศอังกฤษได้ออกข้อบังคับคนเข้าเมืองของสหราชอาณาจักร(The Immigration (European Economic Area) Regulations 2006) ซึ่งข้อบังคับฯ นี้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายคนเข้าเมืองของสหราชอาณาจักร ค.ศ.1971 (Immigration Act 1971) ซึ่งใช้บังคับกับคนในสหภาพยุโรปและคนต่างชาตินานาชาติในประเทศอื่นๆ ตามความในข้อบังคับคนเข้าเมืองของสหราชอาณาจักร ประกอบไปด้วยเนื้อหากฎหมายแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นเรื่องการตีความ แบ่งออกเป็นข้อกำหนดที่ 1 ถึง 10 ประกอบด้วยการตีความทั่วไป การขอยืดต่อ คนงาน การจ้างงานส่วนบุคคล นักเรียน นักศึกษา คุณสมบัติของบุคคล จำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนที่ 2 สิทธิของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ประกอบด้วยข้อกำหนดที่ 11 ถึง 15 เป็นเรื่องของสิทธิของคนในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในการพำนักอาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักร ส่วนที่ 3 เอกสารเกี่ยวกับการพำนักอาศัย ประกอบด้วยข้อกำหนดที่ 16 ถึง 18 เป็นเรื่องของเอกสารในการลงทะเบียน การขอพำนักอาศัย และเอกสารในการขอยืดต่อแบบถาวรหรือขอยืดต่อแบบชั่วคราว ส่วนที่ 4 เรื่องการปฏิเสธการเข้าเมือง ประกอบด้วยข้อกำหนดที่ 19 ถึง 21 เป็นเรื่องของ การปฏิเสธการเข้าเมือง และการปฏิเสธในเรื่องการขอยืดต่อชั่วคราวหรือขอยืดต่อแบบถาวรของคนต่างด้าวและเหตุผลในการตัดสินใจในการปฏิเสธการเข้าเมือง ส่วนที่ 5 กระบวนการในตัดสินใจต่อประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ประกอบด้วยข้อกำหนด 22 ถึง 24 เป็นเรื่องของสิทธิของบุคคลในการปฏิเสธหรือการถอนในเรื่องการเข้าเมือง ส่วนที่ 6 การอุทธรณ์ภายใต้ข้อบังคับนี้ ประกอบด้วย ข้อกำหนดที่ 25 ถึง 29 เป็นเรื่องของ การตีความ สิทธิในการอุทธรณ์ สิทธิในการอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการ ผลของการอุทธรณ์ ส่วนที่ 7 ส่วนทั่วไป ประกอบด้วย ข้อกำหนดที่ 30 ถึง 37 เป็นเรื่องของผลบังคับตามกฎหมาย การเพิกถอน ข้อกำหนดระหว่างประเทศและผลสืบเนื่อง

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามข้อบังคับว่าด้วยการเข้าเมืองของเขตเศรษฐกิจยุโรป ค.ศ.2006(The Immigration (European Economic Area) Regulations 2006) โดยการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ได้กำหนดให้บุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม ตามข้อความในส่วนที่ 4 เรื่อง การปฏิเสธ และส่งตัวคนต่างด้าวออกจากสหราชอาณาจักร (สหราชอาณาจักร) มีอยู่ในข้อบังคับ ข้อที่ 19 และ 21

ตามข้อบังคับ ข้อที่ 19 บัญญัติไว้ใน (1) ว่า “บุคคลไม่อาจได้รับอนุญาตให้เข้ามายังสหราชอาณาจักร โดยเหตุผลในเรื่องนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข”

ข้อบังคับ ข้อที่ 21 บัญญัติไว้ว่า

(1) ในข้อบังคับข้อนี้ “การตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง (Relevant Decision)” หมายความว่า การตัดสินใจในเรื่องการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของคนชาติในเขตเศรษฐกิจยุโรปนั้นอาศัยเหตุผลเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ หรือ การสาธารณสุข

(2) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องไม่อาจกระทำเพื่อสนองจุดมุ่งหมายทางเศรษฐกิจ

(3) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องนั้นไม่อาจทำในกรณีของบุคคลซึ่งมีสิทธิในการพำนักอาศัยเป็นการถาวรตามข้อ 15 เว้นแต่เป็นเหตุผลเรื่องนโยบายสาธารณะหรือความมั่นคงสาธารณะ

(4) การตัดสินใจไม่อาจกระทำได้เว้นแต่อยู่บนเหตุผลที่จำเป็นในเรื่องของความมั่นคงสาธารณะในกรณีของคนชาติประเทศในเขตเศรษฐกิจยุโรปซึ่ง

(4.1) พำนักอาศัยอยู่ในสหราชอาณาจักรอย่างน้อย 10 ปีก่อนหน้าที่จะมีคำตัดสินดังกล่าว

(4.2) บุคคลนั้นอายุต่ำกว่า 18 ปี ตามอนุสัญญาสิทธิเด็ก 1989 เว้นแต่มีการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องซึ่งจำเป็นต่อประโยชน์สูงสุดของบุคคลผู้นั้น

(5) กรณีที่การตัดสินใจกระทำโดยอาศัยเหตุผลด้านนโยบายสาธารณะหรือความมั่นคงสาธารณะนั้น นอกเหนือจากต้องปฏิบัติตามวรรคข้างต้นแล้วจะต้องกระทำโดยอาศัยเหตุผลดังนี้

(5.1) การตัดสินใจจะต้องอาศัยเหตุผลของหลักความได้สัดส่วน

(5.2) การตัดสินใจจะต้องมีเหตุผลจากการกระทำโดยส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ

(5.3) การกระทำโดยส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ จะต้องเป็นภัยคุกคามอย่างแท้จริงซึ่งเกิดในเวลานั้นและร้ายแรงพอที่จะก่อผลกระทบต่อประโยชน์ขั้นพื้นฐานของสังคม

(5.4) ประเด็นที่ไม่เกี่ยวกับกรณีเป็นการเฉพาะไม่อาจนำมาใช้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

(5.5) คำตัดสินในคดีอาญาที่เกิดขึ้นก่อนหน้าไม่อาจนำมาใช้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

(6) ก่อนที่จะมีคำตัดสินโดยอาศัยเหตุผลด้านนโยบายสาธารณะหรือความมั่นคงสาธารณะเกี่ยวกับบุคคลผู้ซึ่งเป็นผู้พำนักอาศัยเป็นการถาวร ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจจะต้องพิจารณาถึงสุขภาพ ครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาการพำนักอาศัยในประเทศ ความสัมพันธ์ในทางสังคมวัฒนธรรมต่อประเทศ และความสัมพันธ์กับประเทศบ้านเกิด

ข้อบังคับตามข้อ 9 และข้อ 21 แสดงถึง มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศอังกฤษ ในเรื่องการเป็นบุคคลต้องห้ามเป็นคนชาติของประเทศในเขตเศรษฐกิจยุโรปและประเทศอื่นๆ ซึ่งสหราชอาณาจักรมีเหตุผลในการยกเลิกการให้พำนักอยู่อาศัยด้วยเหตุผลเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ หรือการสาธารณสุข โดยเหตุผลด้านต่างๆ เหล่านี้จะต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนและคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วน รวมถึง

การไม่ละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และผู้ถูกจำกัดสิทธิสามารถที่จะอุทธรณ์ไปยังศาลตรวจคนเข้าเมืองและการลี้ภัย มาตรการเช่นนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางปรับใช้ในเรื่องของหลักเกณฑ์การพิจารณาการปฏิเสธเข้าเมืองและเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับประเทศประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนและเป็นแนวทางที่ดีในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

4.2.3 กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ค.ศ.2008 (Immigration Act of Singapore 2008)

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งที่เป็นภาคีสมาชิกอาเซียนที่มีระบบการคัดกรองคนต่างด้าวที่จะเดินทางเข้าประเทศโดยมีระเบียบและกฎหมาย กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ มี 62 มาตราประกอบด้วยสาระสำคัญในเรื่อง อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง (มาตรา 3) อำนาจของรัฐมนตรี (มาตรา 4) การเดินทางเข้าและออกจากสาธารณรัฐสิงคโปร์ (มาตรา 5) การควบคุมการเข้าออก (มาตรา 6) สิทธิในการเดินทางเข้าออก (มาตรา 7) การปฏิเสธคนต่างด้าวเข้าเมือง (มาตรา 8) อำนาจในการห้ามหรือจำกัดบุคคลที่จะเดินทางเข้าสิงคโปร์ (มาตรา 9 ถึง มาตรา 47) อำนาจในการกักตัว (มาตรา 48-49) อำนาจในการสืบสวนสอบสวนและจับกุม (มาตรา 50 ถึง 55) อำนาจในการยกเว้นจากข้อกำหนดทั่วไป ของบทบัญญัตินี้ (มาตรา 56 ถึง 57) และ บทกำหนดโทษทั่วไป (มาตรา 58 ถึง 62)

ความสำคัญของมาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ได้กำหนดให้บุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร ตามมาตรา 8 ดังนี้คือ

(1) บุคคลที่ไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าเขาเป็นผู้ที่เลี้ยงชีพตนเอง และผู้ที่อยู่ในอุปการะของเขา(ถ้ามี) หรือมีการจ้างงานที่รอเขาอยู่ หรือเป็นผู้ยากไร้ หรือผู้ที่เป็นภาระของรัฐบาล

(2) บุคคลผู้มีอาการทางจิต หรือสติไม่สมประกอบ หรือมีโรคติดต่อ หรือมีโรคติดเชื้อที่อาจจะแพร่ระบาดในสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้

(3) บุคคลผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ หรือติดเชื้อ HIV

(4) บุคคลผู้มีความประสงค์จะเข้ามายังสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งไม่ผ่านการตรวจสอบตามมาตรา 29(1) คือ ผ่านการตรวจสุขภาพโดยมีใบรับรองแพทย์จากโรงพยาบาล

(5) บุคคลผู้กระทำความผิดในประเทศหรือรัฐ ซึ่งการกระทำความผิดดังกล่าวกำหนดให้มีโทษจำคุก ไม่ได้รับการยกเว้นโทษ และโดยเหตุที่ได้ถูกตัดสินให้เป็นบุคคลผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย จะถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่ไม่พึงประสงค์

(6) ผู้ค้าประเวณี หรือบุคคลผู้อาศัยอยู่ด้วยหรือได้รับการอุปการะหรือบุคคลอื่นๆ ก่อนที่จะมีการอนุญาตให้เข้าสาธารณรัฐสิงคโปร์, บุคคลผู้อาศัยอยู่กับหรือได้รับการดูแลจากการค้าประเวณี

(7) บุคคลที่ล่องลงหรือพยายามพาผู้หญิงหรือเด็ก เพื่อมาค้าประเวณีหรือเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ เข้ามาในสาธารณรัฐสิงคโปร์

(8) คนจรจัด หรือขอทาน

(9) บุคคลที่เข้ามาในสาธารณรัฐสิงคโปร์โดยผิดกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมาย หรือกฎหมายอื่นๆ ที่มีผลบังคับใช้

(10) บุคคลที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลหรือให้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ โดยการใช้กำลังหรือความรุนแรงหรือใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่ต่อต้านรัฐบาล หรือผู้ที่สนับสนุนให้มีการสังหารเจ้าหน้าที่ราชการ หรือผู้ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการทำลายทรัพย์สินอย่างผิดกฎหมาย

(11) บุคคลที่เป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมกับองค์กรที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการต่อต้านรัฐบาล หรืออำนาจในการห้ามหรือจำกัดการเข้าสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยคำสั่งของรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อความมั่นคงแห่งชาติ หรือเพื่อผลประโยชน์ในหลายๆ ด้าน อาทิเช่น เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สังคม ระบบการศึกษา และสิ่งแวดล้อมในสาธารณรัฐสิงคโปร์

กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Immigration Act of Singapore 2008) บัญญัติมาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในเรื่องของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามนั้น มีรายละเอียดชัดเจนที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อความมั่นคงแห่งชาติ เช่น บุคคลที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาล หรือเพื่อผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน อาทิ เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สังคม ระบบการศึกษา และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) บัญญัติว่า “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” และ มาตรา 12 (8) บัญญัติว่า “มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นการเข้าเมืองเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” จะพบว่ามีควมสอดคล้องกันในเรื่องมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ส่วนประเด็นความแตกต่างในรายละเอียด ตามกฎหมายคนเข้าเมืองสิงคโปร์ เป็นประเด็นในเรื่อง การห้ามเดินทางเข้าประเทศ ในกรณีบุคคลต่างด้าวที่เข้ามาในสาธารณรัฐสิงคโปร์โดยผิดกฎหมาย บุคคลต่างด้าวที่

สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลโดยการใช้กำลังหรือความรุนแรง บทบัญญัติดังกล่าวตามกฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ได้บัญญัติไว้ สำหรับบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ซึ่งตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยมีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว โดยการพิจารณาความตามดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8)

4.2.4 กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ค.ศ. 2002 (Immigration Control Act (Republic of Korea 2002))

สาธารณรัฐเกาหลี ถือเป็นอีกประเทศหนึ่งซึ่งมีกฎหมายคนเข้าเมืองที่มีความเคร่งครัดในเรื่องการคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเข้าเมืองตามที่แจ้งไว้ตอนเดินทางเข้า โดยให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเป็นผู้พิจารณาปฏิเสธการเข้าเมืองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ประกอบด้วยสาระสำคัญในเรื่อง วัตถุประสงค์และคำนิยามในกฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี (มาตรา 1 ถึง 2) การเดินทางออกประเทศของบุคคลต่างด้าว การห้ามเดินทางออกและการตรวจสอบพาสปอร์ต (มาตรา 3 ถึง มาตรา 6) การปฏิเสธคนเข้าเมือง การเดินทางเข้า การเดินทางออก เรื่องของการตรวจสอบวีซ่า พาสปอร์ต การดูแลสัมภาระและการอนุญาตให้ลงสู่พื้นดิน (มาตรา 7 ถึง มาตรา 16) การพำนักอาศัยอยู่ชั่วคราวของบุคคลต่างด้าว ข้อจำกัดในการทำงานของบุคคลต่างด้าว การเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำงาน การเปลี่ยนสถานการณืพักอาศัย การขอขยายเวลาอยู่ชั่วคราว (มาตรา 17 ถึง มาตรา 30) การขึ้นทะเบียนคนต่างด้าว หลักประกันของบุคคลต่างด้าวที่ลงทะเบียน การเปลี่ยนแปลงการลงทะเบียนของบุคคลต่างด้าว ระบบลายพิมพ์นิ้วมือ (ลักษณะที่ 5 มาตรา 31 ถึง มาตรา 38) บุคคลที่จะถูกเนรเทศ การสืบสวน ระยะเวลาในการถูกเนรเทศ กระบวนการในการเนรเทศ การอุทธรณ์ คำสั่งให้ออกนอกประเทศ (ลักษณะที่ 6 มาตรา 46 ถึง 68) การตรวจสอบสัมภาระทั้งขาเข้าและขาออก (มาตรา 69 ถึง มาตรา 72) ข้อกำหนดทั่วไป ข้อกำหนดในการรายงาน เรื่องการยอมรับ ผู้อพยพ การส่งกลับผู้อพยพ การพำนักชั่วคราว (มาตรา 73 ถึง มาตรา 76) การพกพาและการใช้อาวุธของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง การสืบสวนข้อเท็จจริง กระบวนการสืบสวนคนต่างด้าวโดยระบบตรวจคนเข้าเมือง โดยระบบตรวจคนเข้าเมือง (มาตรา 77 ถึง มาตรา 93) อัตราโทษ ข้อกำหนดโทษทางอาญา การแยกผู้อพยพออกจากการถูกลงโทษ ค่าปรับ (ลักษณะที่ 10 มาตรา 93 ถึง มาตรา 100) การกล่าวหา อัตราโทษ และการกำหนดโทษ (ลักษณะที่ 11 มาตรา 101 ถึง มาตรา 106)

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ค.ศ.2002 ได้แก่ การปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะ

ต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ซึ่ง ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี (Immigration Control Act (Republic of Korea 2002) ได้กำหนดให้บุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม ตามมาตรา 11 มาตรา 12 และมาตรา 12-2 ดังนี้

มาตรา 11 (ข้อห้าม ฯลฯ การเดินทางเข้าประเทศ) บัญญัติไว้ดังนี้

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมอาจห้ามคนต่างชาติดังต่อไปนี้เข้ามาในประเทศ:

(1.1) บุคคลที่ติดเชื้อโรคติดต่อ, ดิคาเสฟติด หรือบุคคลที่มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายและทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบสาธารณสุข

(1.2) บุคคลที่มีเจตนาที่จะเข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลีอย่างผิดกฎหมาย โดยมีอาวุธปืนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการยิง มีด วัตถุระเบิด ฯลฯ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมอาวุธปืน มีด วัตถุระเบิด ฯลฯ

(1.3) บุคคลที่มีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดต่อผลประโยชน์สาธารณะ หรือการป้องกันสาธารณภัยของสาธารณรัฐเกาหลี

(1.4) บุคคลที่มีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม หรือศีลธรรมอันดีของประเทศ

(1.5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางจิต คนจรจัด ยาจน หรือบุคคลที่ต้องได้รับการสงเคราะห์

(1.6) บุคคลที่เคยมีคำสั่งให้ถูกเนรเทศออกจากสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งระยะเวลายังไม่ผ่านพ้นไป ครบ 5 ปี

(1.7) บุคคลที่มีส่วนร่วมในการสังหาร หรือการกระทำที่โหดร้ายต่อประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง ฯลฯ ภายใต้คำสั่งหรือการประสานงานกับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศอื่นๆ ที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลญี่ปุ่นหรือรัฐบาลอื่นๆ ที่ได้รับอิทธิพลมาจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งแต่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1910 จนถึง 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 และ

(1.8) บุคคลที่มีลักษณะตามอนุข้อ 1 ถึง 7 และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีความเห็นว่าเป็นบุคคลที่ไม่ควรเข้ามาในประเทศ

(2) ถ้าภูมิลาเนาของคนต่างชาติดังมีเจตนาจะเข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลีนั้น ปฏิเสธการเดินทาง เข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลี เนื่องจากเหตุผลอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่กล่าวถึงใน (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมอาจปฏิเสธคนต่างชาติ ไม่ให้เข้ามาในประเทศด้วยเหตุผลเดียวกัน

มาตรา 12 (การตรวจสอบการเดินทางเข้ามาในประเทศ) บัญญัติว่า

(1) ถ้าคนต่างชาติต้องการเข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลี บุคคลผู้นั้นจะต้องเข้ารับการตรวจสอบ การเดินทางเข้ามาในประเทศ โดยเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง

(2) เงื่อนไขตามมาตรา 6(1) ซึ่งบัญญัติให้คนต่างชาติที่ต้องการเดินทางเข้ามาหรือออกไปจากสาธารณรัฐเกาหลีนั้น ต้องได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จะมีผลบังคับใช้กับกรณีที่กำลังกล่าวถึง (1)

(3) ในการตรวจสอบการเดินทางเข้ามาในประเทศ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตก็ต่อเมื่อได้ทำการตรวจสอบ โดยต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(3.1) หนังสือเดินทาง หรือหนังสือคนประจำเรือ และวีซ่า จะต้องถูกต้องสามารถใช้ได้ ซึ่งมีข้อกำหนดให้ต้องมีวีซ่าที่ใช้เฉพาะกรณี

(3.2) วัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในประเทศ จะต้องสอดคล้องกับสถานะของการเข้ามาพักอาศัย

(3.3) ระยะเวลาของการพักอาศัย จะได้รับการพิจารณาตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามคำสั่งของกระทรวงยุติธรรม และ

(3.4) คนต่างชาติจะต้องไม่เป็นบุคคลที่ถูกห้าม หรือปฏิเสธการเดินทางเข้ามาในประเทศ ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 11 ซึ่งบัญญัติห้ามในการเดินทางเข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลี

(4) ถ้าเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง มีความเห็นว่าคนต่างชาติไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่กำหนดไว้ใน (3) บุคคลผู้นั้นอาจถูกปฏิเสธการเดินทางเข้ามาในประเทศ

(5) เมื่อคนต่างชาติได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้ามาในประเทศ ตามมาตรา 7(2) 2 หรือ 3 ซึ่งบัญญัติให้คนต่างชาติสามารถเดินทางเข้ามาในประเทศได้โดยไม่มีหนังสือเดินทางนั้น เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จะต้องให้บุคคลผู้นั้น เข้ามาพักอาศัยอย่างเหมาะสม และต้องกำหนดระยะเวลาของการพักอาศัย ตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยประธานาธิบดี

(6) เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอาจตรวจสอบที่ทำเรือ ฯลฯ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ การตรวจสอบที่กำหนดไว้ ในย่อหน้า (1) หรือ (2)

(7) บทบัญญัติ มาตรา 5(2) ซึ่งบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองต้องตรวจสอบหนังสือเดินทางหรือหนังสือคนประจำเรือได้มีการปลอมหรือแปลง ผู้ที่ถือหนังสือเดินทางหรือหนังสือคนประจำเรือที่ได้มีการปลอมหรือแปลง ก็อาจจะถูกเพิกถอนและยึดหนังสือดังกล่าวไว้นั้นให้นำมาบังคับใช้โดยอนุโลมกับกรณีที่กำลังกล่าวถึง ในย่อหน้า (1) และ (2)

มาตรา 12-2 (บทบัญญัติข้อห้ามของเรือ ฯลฯ) บัญญัติว่า

(1) บุคคลใดจัดหาหรือจัดให้มีเรือ ฯลฯ หนังสือเดินทาง หนังสือคนประจำเรือ วิซ่า ตัวเดินทาง และเอกสารอื่นๆ และสัมภาระที่จะนำเข้ามาสู่ประเทศหรือออกจากประเทศ โดยคนต่างชาติมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดกฎหมาย ในการเดินทางเข้าหรือเดินทางออกจาก สาธารณรัฐเกาหลี

(2) บุคคลใดปิดบังซ่อนเร้น หรืออนุญาตให้คนต่างชาติลักลอบหลบหนีเข้ามาใน สาธารณรัฐเกาหลีอย่างผิดกฎหมาย หรือจัดหา หรือจัดให้มีการคมนาคม เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี (Immigration Control Act (Republic of Korea 2002) มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมือง ของสาธารณรัฐเกาหลีได้กำหนดไว้ ในเรื่องของการเป็นบุคคลต้องห้ามนั้น มีรายละเอียดชัดเจน โดยเน้นกระทำความผิดต่อผลประโยชน์สาธารณะ รวมถึงบุคคลที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและ พกพาอาวุธ และการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีความเห็นว่าคนต่างชาติไม่ปฏิบัติตาม ข้อกำหนดต่างๆ ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายคนเข้าเมืองอาจถูกปฏิเสธการเดินทางเข้ามาในประเทศได้ ซึ่งตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคน เข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) บัญญัติว่า “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคล ที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของ ประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออก หมายจับ มาตรา 12 (8) บัญญัติว่า “มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิง หรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” จะเห็นว่ากฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐ เกาหลีกับกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศไทยมีความสอดคล้องกันในเรื่องมาตรการต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติ ส่วนประเด็นความแตกต่างในรายละเอียด ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของ สาธารณรัฐเกาหลี เป็นประเด็นในเรื่อง การห้ามเดินทางเข้าประเทศ ในกรณี กระทำความผิดต่อ ผลประโยชน์สาธารณะ การปลอมแปลงหนังสือเดินทาง และการเดินทาง เข้ามาในประเทศต้อง สอดคล้องกับระยะเวลาเข้าพักอาศัย บทบัญญัติดังกล่าวตามกฎหมายคนเข้าเมืองสาธารณรัฐเกาหลี ได้บัญญัติไว้สำหรับบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ซึ่งตามกฎหมายคนเข้า เมืองของไทย มีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว โดยการพิจารณาความตามดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจ คนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8)

4.2.5 กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น ค.ศ.2012 (Immigration Control and Refugee Recognition Act 2012)

ประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกประเทศหนึ่งในเอเชียที่มีมาตรการที่มีความเคร่งครัดในเรื่องการคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศ เพื่อป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองเพื่อมาทำงานหรือมาค้าประเวณี กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น มีสาระสำคัญตามกฎหมาย ดังนี้

ข้อกำหนดทั่วไป กล่าวถึงวัตถุประสงค์และคำนิยามในกฎหมายคนเข้าเมืองของญี่ปุ่น (มาตรา 1 และมาตรา 2) การเข้าเมืองและการลงสู่พื้นดินของคนต่างด้าว การปฏิเสธการเข้าเมืองของคนต่างด้าว (มาตรา 3 ถึง มาตรา 5) การตรวจสอบการลงสู่พื้นดิน โดยเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ใบอนุญาตสัมภาระ การตัดสินใจโดยรัฐมนตรียุติธรรม ข้อกำหนดทั่วไปในการอนุญาตให้ลงสู่พื้นดิน การเปลี่ยนเครื่อง ลูกเรือ (มาตรา 6 ถึงมาตรา 18) การขออนุญาตพำนักราชกิจชั่วคราว การพำนักราชกิจถาวร การขออนุญาตอยู่ต่อ การขอเปลี่ยนแปลงสถานะการขออนุญาตอยู่ต่อ การขออนุญาตอยู่ต่อ เงื่อนไขในการขอพำนักราชกิจ การเดินทางออกนอกประเทศ (มาตรา 19 ถึง มาตรา 26)

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น ได้กำหนดให้บุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามตาม มาตรา 3 และ มาตรา 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่นในบทที่ 2 เรื่อง การเดินทางเข้ามาในประเทศ และการลงสู่พื้นดิน ในหมวด 1 ว่าด้วยการเดินทางเข้าประเทศของคนต่างชาติ ตามมาตรา 3 (1) ได้บัญญัติไว้ว่า คนต่างชาติที่มีลักษณะใดๆ ดังต่อไปนี้ จะไม่สามารถเดินทางเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น

1) บุคคลที่ไม่มีหนังสือเดินทางที่ถูกต้อง (ยกเว้นสำหรับ ลูกเรือที่มีบัญชีแยกประเภทกระเป๋าสมาชิกลูกเรือที่ถูกต้อง)

2) บุคคลที่มีเจตนาจะเดินทางเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น โดยไม่มีตราประทับอนุมัติการตรวจสอบสำหรับ การเดินทางเข้ามาในประเทศ หรือได้รับการบันทึกข้อมูล ตามที่กำหนดไว้

การปฏิเสธบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้ามาในประเทศ ตามมาตรา 5 (1) ได้บัญญัติไว้ว่า คนต่างชาติคนใด ที่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ จะถูกปฏิเสธไม่อนุญาตให้ เดินทางเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น

1) บุคคลที่มีการติดเชื้อประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้ ซึ่งกำหนดไว้ โดยกฎหมายป้องกันการติดเชื้อและการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ สำหรับผู้ป่วยที่มีการติดเชื้อ (พระราชบัญญัติ ฉบับที่ 114, 1998): การติดเชื้อประเภท 1 หรือ ประเภท 2 หรือผู้ติดเชื้อรายใหม่ หรือผู้ที่กำลังฟื้นตัวจากการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ หรือจากเชื้อต่างๆที่กำหนดไว้ (ซึ่งกำหนดการรักษาผู้ติดเชื้อไว้ ให้ได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลหรือสถาบันทางการแพทย์ที่รัฐกำหนดให้ตาม มาตรา 19 หรือ 20 แห่ง

พระราชบัญญัติเดียวกัน) รวมถึงบุคคลที่เป็นผู้ป่วย ตามการติดเชื้อประเภท 1 หรือประเภท 2 หรือผู้ติดเชื้อรายใหม่ หรือ ผู้ที่กำลังฟื้นตัวจากการติดเชื้อไขหวัดใหญ่ หรือจากเชื้อต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (รวมถึง กรณีที่มีการกำหนดรายชื่อโรคเอาไว้ในมาตรา 7 ซึ่งให้นำมาบังคับใช้โดยอนุโลมด้วย) หรือบุคคลใดๆ ที่มีอาการจะเป็นผู้ติดเชื้อรายใหม่

2) บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งไม่สามารถรู้ผิดชอบชั่วดี หรือบุคคลที่มีความบกพร่องในการรู้ผิดชอบชั่วดี และไม่ได้ติดตามมาพร้อมกับบุคคลที่กำหนดไว้ โดยคำสั่งของกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือบุคคลนั้น ในการทำกิจกรรมต่างๆในประเทศญี่ปุ่น

3) บุคคลที่ยากจน หรือไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง และอาจเป็นไปได้ที่จะกลายเป็นภาระให้กับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือประชาชนในประเทศ เพราะไร้ความสามารถในการดำรงชีวิต

4) บุคคลที่เคยได้รับคำพิพากษาให้ระวางโทษจำคุกหรือให้รอการลงโทษไว้สำหรับโทษ 1 ปี หรือมากกว่านั้น หรือโทษที่เท่ากัน อย่างไรก็ตาม จะไม่ใช่บังคับกับนักโทษจากความผิดทางการเมือง

5) บุคคลที่เคยได้รับคำพิพากษาจากการกระทำความผิดตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบของประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด กัญชา ฝิ่น สารกระตุ้นหรือสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และเคยได้รับการลงโทษ

บุคคลที่เคยได้รับคำพิพากษาจากการกระทำความผิดตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบของประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศอื่นๆ หรือเคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่น ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตรวจคนเข้าเมืองและการอพยพลี้ภัยหรือถูกเนรเทศออกจากประเทศต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายใดๆ หรือกฎระเบียบของประเทศนั้นๆ สำหรับการฆ่า การทำให้ได้รับบาดเจ็บอันตราย การทำร้าย หรือการคุกคามบุคคล หรือทำลายสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการ หรือผลของการดำเนินการตามการแข่งขันระหว่างประเทศ หรือการแข่งขันในระดับที่เท่ากัน หรือการประชุมนานาชาติ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “การแข่งขันระหว่างประเทศ”) หรือมีเจตนาให้การปฏิบัติการทางทหารเป็นไปอย่างราบรื่น และการฆ่า การทำให้ได้รับบาดเจ็บอันตราย การโจมตี หรือการคุกคามบุคคล หรือการทำลายสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งของต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการ หรือผลของการดำเนินการตามการแข่งขันระหว่างประเทศ ที่จัดขึ้นในประเทศญี่ปุ่น หรือมีเจตนาให้การปฏิบัติการทางทหารเป็นไปอย่างราบรื่น ในสถานที่ที่จัดการแข่งขันระหว่างประเทศ หรือในเขตพื้นที่ของท้องที่ที่มีการแข่งขันจัดตั้งขึ้น (คำว่า “ท้องที่” ในที่นี้ หมายถึง พื้นที่ที่เป็นท้องที่พิเศษของโตเกียว หรือในเมืองที่กำหนดไว้ ตามมาตรา 252-19 (1) แห่งกฎหมายว่าด้วย การปกครองท้องถิ่น (พระราชบัญญัติ ฉบับที่ 67 ปี ค.ศ. 1947)) หรือสถานที่ใกล้เคียง ที่กำหนดไว้สำหรับบุคคลที่ยังไม่ได้ระบุไว้เฉพาะเจาะจง หรือจำนวนบุคคล

6) บุคคลที่ครอบครองยาเสพติดซึ่งผิดกฎหมาย หรือ สารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมยาเสพติดให้โทษและการใช้สารระเหย หรือกัญชา ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมกัญชา หรือดอกฝิ่น หรือฝิ่น หรือต้นฝิ่น ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมฝิ่น หรือสารกระตุ้นหัวใจ หรือวัตถุเสพติดที่ใช้ในการทำสารกระตุ้นหัวใจ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมสารกระตุ้นหัวใจ หรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ในการสูบหรือเสพยาเสพติด

7) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการค้าประเวณี หรือเป็นคนกลาง หรือชักชวนบุคคลอื่น หรือจัดหาสถานที่ในการค้าประเวณี หรือหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการค้าประเวณี (ยกเว้น สำหรับบุคคล ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำหน้าที่โดยถูกบังคับ)

บุคคลที่กระทำการล้ามนุษย์ หรือส่งเสริม หรือให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น ในการกระทำความผิด

8) บุคคลที่ครอบครองอาวุธปืนโดยผิดกฎหมาย มีด หรืออาวุธอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืน หรือมีดและอาวุธอื่นๆ (พระราชบัญญัติ ฉบับที่ 6 ปี ค.ศ. 1958) หรือระเบิด ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายควบคุมวัตถุระเบิด (พระราชบัญญัติ ฉบับที่ 149 ปี ค.ศ. 1950)

9) บุคคลที่มีลักษณะดังที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (4) ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดไว้ยังไม่ผ่านพ้นไป:

(1) บุคคลที่เคยถูกปฏิเสธการเข้าเมือง เนื่องจากเหตุผลที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดอย่างหนึ่งอย่างใด ตาม (6) หรือข้อกำหนดอื่นๆ ก่อนนั้น ซึ่งเป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ถูกปฏิเสธเข้าเมือง

(2) บุคคลที่เคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากเหตุผลที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 24 ซึ่งบัญญัติเรื่องการเนรเทศไว้ โดยเป็นบุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือ ความรุนแรง หรือบุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือมีการจัดการซึ่งพยายามหรือให้การสนับสนุนให้เกิดการกระทำเช่นเดียวกันนั้น บุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิก หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างใกล้ชิด กับพรรคการเมืองหรือองค์กร ดังต่อไปนี้

(2.1) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายความรุนแรง หรือการทำร้าย, การฆ่า หรือทำให้รัฐบาล หรือกิจการสาธารณะเสียหาย

(2.2) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมการทำลาย หรือทำให้สาธารณูปการเสียหาย

(2.3) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายข้อพิพาท การยับยั้งหรือป้องกันการบำรุงรักษา หรือการป้องกันสาธารณะ ต่อต้นไม้หรือสถานที่สาธารณะ หรือ บุคคลที่

พยายามเตรียมการ เผยแพร่ หรือนำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพเคลื่อนไหว หรือทางเอกสารอื่นๆ หรือการวาดภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพรรคการเมืองหรือองค์กรตามที่กำหนดไว้ และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่า มีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าอาจกระทำความอันตรายต่อผลประโยชน์หรือการป้องกันสาธารณะของประเทศญี่ปุ่น และ

บุคคลที่มีสถานภาพการพำนักเป็น “วีซ่าพำนักระยะสั้น” และได้มา ทำร้าย หรือ คุกคามผู้อื่น หรือทำลายหรือทำให้สิ่งก่อสร้างหรือวัตถุอื่นๆ ในประเทศญี่ปุ่นเสียหายหรือยังไม่เคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่น เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะต้องดำเนินการออกคำสั่งให้คนต่างชาติดูออกจากประเทศญี่ปุ่นทันที หลังจากที่ได้ทราบผลการตรวจสอบของคนต่างชาตินี้ว่า เป็นผู้ต้องสงสัยซึ่งต้องห้ามไม่ให้เข้ามาในประเทศญี่ปุ่น โดยต้องแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้าไม่เกิน 15 วัน ก่อนวันที่คนต่างชาติดังกล่าว ต้องออกไปจากประเทศญี่ปุ่น, ก่อนวันที่ถูกเนรเทศดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ถูกเนรเทศ

(3) บุคคล (ยกเว้นบุคคลตาม ข้อย่อย (2)) ที่เคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่น ตามข้อกำหนด ในมาตรา 24 ซึ่งบัญญัติเรื่องการเนรเทศ ซึ่งเป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่ถูกเนรเทศ

(4) บุคคลที่เคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่นตามคำสั่ง ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 55-3 ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะต้องดำเนินการออกคำสั่งให้คนต่างชาติดูออกจากประเทศญี่ปุ่นทันที หลังจากที่ได้ทราบผลการตรวจสอบของคนต่างชาตินี้ว่า เป็นผู้ต้องสงสัยซึ่งต้องห้ามไม่ให้เข้ามาในประเทศญี่ปุ่นโดยต้องแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้าไม่เกิน 15 วัน ก่อนวันที่คนต่างชาติดังกล่าวต้องออกไปจากประเทศญี่ปุ่น

บุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่น ภาคที่ 2 ความผิดทางอาญา ลักษณะที่ 12 ความผิดฐานบุกรุก ลักษณะที่ 16 ความผิดฐานปลอมเงินตรา ลักษณะที่ 17 ความผิดฐานปลอมแปลงเอกสาร ลักษณะที่ 18 ความผิดฐานปลอมแปลงเอกสารราชการ ลักษณะที่ 18 ย่อหน้า 2 ความผิดเกี่ยวกับการพนันและหวย ลักษณะที่ 19 ความผิดฐานปลอมแปลงดวงตรา, ลักษณะที่ 23 ความผิดเกี่ยวกับการพนันและหวย ลักษณะที่ 26 ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น, ลักษณะที่ 27 ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ลักษณะที่ 31 ความผิดฐานทอดทิ้ง ลักษณะที่ 33 ความผิดฐานลักพาตัวและการค้ามนุษย์ ลักษณะที่ 36 ความผิดฐานลักทรัพย์และชิงทรัพย์ ลักษณะที่ 37 ความผิดฐานฉ้อโกงและกรรโชก ลักษณะที่ 39 ความผิดฐานรับของโจร ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ มาตรา 261 (ตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่น) เป็นการกระทำความผิดระหว่างที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และเมื่อบุคคลนั้นออกจากประเทศญี่ปุ่นในภายหลังและมีคำพิพากษา ให้ถึงที่สุดและมีผลบังคับแล้ว การบังคับนั้นจะ

สิ้นสุดเมื่อบุคคลนั้นอยู่นอกประเทศญี่ปุ่นเมื่อเวลาผ่านไป 5 ปี นับจากวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด และมีผลบังคับ

10) บุคคลที่เคยถูกเนรเทศออกจากประเทศญี่ปุ่น ตามมาตรา 24 (4) บุคคลที่พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่นโดยเป็น บุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือความรุนแรง หรือบุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือมีการจัดการซึ่งพยายามหรือให้การสนับสนุน ให้เกิดการกระทำเช่นเดียวกันนั้น หรือ บุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิก หรือมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับ พรรคการเมืองหรือองค์กร ดังต่อไปนี้

(1) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายความรุนแรง หรือการทำร้าย, การฆ่า หรือทำให้รัฐบาล หรือกิจการสาธารณะเสียหาย

(2) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมการทำลาย หรือทำให้สาธารณูปการเสียหาย

(3) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายข้อพิพาท การยับยั้งหรือป้องกันการบำรุงรักษา หรือการป้องกันสาธารณะ ต่อต้นไม้หรือสถานที่สาธารณะ (14) บุคคลที่พยายาม เตรียมการ เผยแพร่ หรือนำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพเคลื่อนไหว หรือทางเอกสารอื่นๆ หรือการวาดภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพรรคการเมืองหรือองค์กรตามที่กำหนดไว้ใน ข้อกำหนด (12) หรือ (13) (15) นอกจากบุคคลตามข้อกำหนด (1) ถึง (14) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่า มีเหตุอันควร ให้เชื่อได้ว่า อาจกระทำอันตรายต่อผลประโยชน์หรือการป้องกันสาธารณะของประเทศญี่ปุ่น

11) บุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือความรุนแรง หรือบุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิก พรรคการเมือง หรือมีการจัดการซึ่งพยายามหรือให้การสนับสนุน ให้เกิดการกระทำเช่นเดียวกันนั้น

12) บุคคลที่จัดการ หรือเป็นสมาชิก หรือมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด กับพรรคการเมือง หรือองค์กร ดังต่อไปนี้

(1) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายความรุนแรง หรือการทำร้าย, การฆ่า หรือทำให้รัฐบาล หรือกิจการสาธารณะเสียหาย

(2) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมการทำลาย หรือทำให้สาธารณูปการเสียหาย

(3) พรรคการเมืองหรือองค์กรที่ส่งเสริมกฎหมายข้อพิพาท การยับยั้งหรือป้องกันการบำรุงรักษา หรือการป้องกันสาธารณะต่อต้นไม้หรือสถานที่สาธารณะ

13) บุคคลที่พยายามเตรียมการเผยแพร่ หรือนำเสนอทางสื่อสิ่งพิมพ์ ภาพเคลื่อนไหว หรือทางเอกสารอื่นๆ หรือการวาดภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพรรคการเมืองหรือองค์กร ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อกำหนด (11) หรือข้อกำหนดอื่นๆ ก่อนหน้านั้น

14) นอกจากบุคคลตามข้อกำหนด (1) ถึง (12) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เห็นว่า มีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่า อาจกระทำอันตรายต่อผลประโยชน์หรือการป้องกันสาธารณะของ ประเทศญี่ปุ่น

ในกรณีที่คนต่างชาติต้องการที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งไม่เป็นไปตาม ข้อกำหนดในย่อหน้าก่อนหน้า ถ้าประเทศที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ หรือเป็นพลเมือง ปฏิเสธไม่ให้ เดินทางเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น โดยเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อกำหนด ที่กำหนดไว้ในย่อหน้า ดังกล่าวนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อาจปฏิเสธไม่ให้บุคคลผู้นั้นเดินทางเข้ามาใน ประเทศโดยเหตุผลเดียวกัน

ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่นค.ศ.2012 (Immigration Control and Refugee Recognition Act) มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมาย คนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดไว้ในเรื่องของการเป็นบุคคลต้องห้ามนั้น มีรายละเอียด ชัดเจน โดยเน้นบุคคลที่มีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่า อาจกระทำอันตรายต่อผลประโยชน์หรือการ ป้องกันสาธารณะของประเทศญี่ปุ่น และบุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้าง รัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นโดยใช้กำลังหรือความรุนแรง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมอาจปฏิเสธไม่ให้บุคคลนั้นเดินทางเข้ามาในประเทศ ซึ่งตาม กฎหมายคนเข้าเมืองของไทยมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) บัญญัติว่า “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัย ต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือ ความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ มาตรา 12 (8) บัญญัติว่า “มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” จะเห็นว่ากฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่นกับ กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศไทยมีความสอดคล้องกันในเรื่องมาตรการต่อต้านอาชญากรรม ข้ามชาติ ส่วนประเด็นความแตกต่างในรายละเอียด ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น เป็นประเด็นในเรื่อง การห้ามเดินทางเข้าประเทศ ในกรณี ผู้ที่เข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย การ กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การครอบครองยาเสพติด บุคคลที่ครอบครองอาวุธปืนโดยผิดกฎหมาย บุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญา ในความผิด

ตามมาตรา 5 ข้อ 9 (4) และ ผู้ที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง บทบัญญัติดังกล่าวตามกฎหมายคนเข้าเมืองประเทศญี่ปุ่น บัญญัติไว้สำหรับบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ซึ่งตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย มีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว โดยการพิจารณาความตามดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8)

มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองได้กำหนดไว้ในเรื่องของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ของสหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่าจุดร่วมของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศมีอยู่ 3 ประการ คือ คำนิ่งถึง เหตุผลด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข ส่วนประเด็นอื่นๆในการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ แตกต่างกันไปตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับสภาพสังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อ บุคคลที่มีส่วนร่วมในการสังหาร หรือการกระทำที่โหดร้ายต่อประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง ฯลฯ ภายใต้คำสั่ง หรือการประสานงานกับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศอื่นๆ ที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลอื่นๆที่ได้รับอิทธิพลมาจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งแต่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1910 จนถึง 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 หรือ ตามกฎหมายคนเข้าเมืองของญี่ปุ่น ให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อบุคคลที่พยายาม หรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือความรุนแรง รวมถึงบุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย มาตรา 5 ข้อ 9 (4) ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และเมื่อบุคคลนั้นออกจากประเทศญี่ปุ่นในภายหลังและมีคำพิพากษาให้ถึงที่สุดและมีผลบังคับแล้ว การบังคับนั้นจะสิ้นสุดเมื่อบุคคลนั้นอยู่นอกประเทศญี่ปุ่นเมื่อเวลาผ่านไป 5 ปี นับจากวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดและมีผลบังคับ ส่วนสาธารณรัฐสิงคโปร์ให้มีการปฏิเสธเข้าเมืองต่อบุคคลที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลหรือให้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ โดยการใช้กำลังหรือความรุนแรงหรือใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่ต่อต้านรัฐบาล หรือผู้ที่สนับสนุนให้มี การสังหารเจ้าหน้าที่ราชการ หรือผู้ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการทำลายทรัพย์สินอย่างผิดกฎหมาย

จากผลของการศึกษา ประเด็นข้อกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศที่น่าจะนำมาใช้กับประเทศไทย และอาเซียน ซึ่งเป็นบทบัญญัติในกฎหมายที่มีอยู่แล้ว คือ การปฏิเสธเข้าเมือง ในเหตุผล ด้านนโยบาย

สาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานสากลของประเทศต่างๆในภูมิภาคอาเซียน

ส่วนมาตรการทางกฎหมาย สำหรับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในเรื่อง การปฏิเสธบุคคลต่างด้าว ที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับ สหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่นในประเด็นที่แตกต่าง ได้แก่ บุคคลต่างด้าวที่วัตถุประสงค์ของการเดินทาง เข้ามาในประเทศต้องสอดคล้องกับระยะเวลาเข้าพักอาศัย ผู้ที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง ผู้ที่เข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย กระทำความผิดต่อสาธารณประโยชน์ บุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จะเห็นได้ว่า ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8) มีบทบัญญัติไว้ครอบคลุมเนื้อหาตามกฎหมายต่างประเทศที่นำมาศึกษา แต่ต้องอาศัยดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในการพิจารณาตีความตามกฎหมาย

4.3 มาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของไทย

กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (Immigration law) ของประเทศไทย คือ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 คนต่างด้าวจะเข้ามาและออกนอกราชอาณาจักรไทยได้นั้นจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทางที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นด่านตรวจคนเข้าเมือง (Immigration check points) เขตท่า (Designated landings) สถานี (Stations) หรือท้องที่ (Areas) นอกจากนี้แล้ว การเข้าเมืองและออกนอกราชอาณาจักรไทยจะต้องเป็นไปตามกำหนดเวลาด้วย โดยจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ประชาชนทราบ หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเรื่องการเข้าเมืองโดยตรงคือสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.)

โดยปกติทั่วไปแล้ว คนต่างด้าว อาจเข้าเมืองและออกนอกราชอาณาจักรได้ 3 วิธี คือ โดยทางอากาศ ทางทะเล และทางพื้นดิน

ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศเป็นดุลพินิจหรืออำนาจอธิปไตยของรัฐโดยเด็ดขาดที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในดินแดนของอีกรัฐหนึ่ง (Coughlin, 1960, p. 14) และการห้ามมิให้คนต่างด้าวคนหนึ่งคนใดเข้ามาในราชอาณาจักรนี้ รัฐเจ้าของดินแดนไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลแก่รัฐเจ้าของสัญชาติ ที่คนต่างด้าวผู้นั้นถือสัญชาติอยู่ว่าทำไมจึงไม่อนุญาตให้เข้าประเทศ เนื่องจากว่า การอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นอำนาจอธิปไตยโดยแท้ของรัฐเพียงแต่ว่าการปฏิเสธไม่ให้คนต่างด้าวคนหนึ่งคนใดเข้ามาประเทศนั้นอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ (Sen, 1988, p. 340)

กฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเดินทางเข้าออกประเทศของบุคคลต่างด้าวและการเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรรวมถึงการส่งคนต่างด้าวไปนอกราชอาณาจักร การเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร การอนุญาตให้ คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติ ของคนต่างด้าวซึ่งขอเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร การอนุญาตให้คนต่างด้าวที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาลงทุนในราชอาณาจักรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท เข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรและกำหนดระเบียบ เกี่ยวกับการแสดงฐานะทางการเงินของคนต่างด้าว พิจารณาเพิกถอนการอนุญาตให้มี ถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร อนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเคยเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรต่อไป การสั่งระงับการอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาตินั้น มีมาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ในหมวดที่ 2 การเข้าและออกนอกราชอาณาจักร(มาตรา 12 (7) (8)) เรื่อง การปฏิเสธคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 11 ประการ ได้แก่

(1) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้องและยังสมบูรณ์อยู่ หรือมีแต่ไม่ได้รับการตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางเช่นว่านั้น จากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือจากกระทรวงการต่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่ไม่ต้องมี การตรวจลงตราสำหรับคนต่างด้าว บางประเภทเป็นกรณีพิเศษ

การตรวจลงตราและการยกเว้นการตรวจลงตราให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และการตรวจลงตรานั้นให้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพตามสมควรแก่กรณีที่จะเข้ามาในราชอาณาจักร

(3) เข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกาย โดยไม่ได้ อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

(4) วิกลจริตหรือมีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การตรวจวินิจฉัยโรค ร่างกายหรือจิต ตลอดจนการปฏิบัติการเพื่อป้องกัน โรคติดต่อให้ใช้แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง (พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง, 2522)

(5) ยังมิได้ปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษหรือฉีดวัคซีนหรือปฏิบัติการอย่างอื่นตามวิชาการแพทย์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อตามที่กฎหมายบัญญัติและไม่ยอมให้แพทย์ตรวจคนเข้าเมืองกระทำการเช่นว่านั้น

(6) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลไทย หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่ยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง

(7) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ

(8) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(9) ไม่มีเงินติดตัวหรือไม่มีประกันตามที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 14

(10) รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 16

(11) ถูกรัฐบาลไทยหรือรัฐบาลต่างประเทศเนรเทศหรือถูกเพิกถอนสิทธิการอยู่อาศัยในราชอาณาจักรหรือในต่างประเทศมาแล้ว หรือถูกพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยรัฐบาลไทยเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีได้พิจารณาขบวนให้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

หากพบคนต่างด้าวมีลักษณะต้องห้ามทั้ง 11 ประการนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักรได้โดยมีคำสั่งเป็นหนังสือ หรือเรียกว่า กระบวนการผลักดันและส่งกลับ

เมื่อพิจารณาตามประเด็นข้อกฎหมาย จะเห็นได้ว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ในเรื่องการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ได้แก่ มาตรา 12 (7) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” และมาตรา 12 (8) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

การห้ามมิให้คนต่างด้าวที่เป็นคนร้ายหรือคนไม่ดีเข้าประเทศนั้น เป็นเรื่องที่ดีที่จำเป็นต้องทำและมีหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ โดยให้ดุลยพินิจแก่เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาและตีความ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายคนเข้าเมืองในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติกับต่างประเทศ ซึ่งได้กำหนดไว้ ในเรื่องของการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทาง

ทางเข้าประเทศ ของประเทศ สหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่าจุดร่วมของการปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศมีอยู่ 3 ประการ คือ คำนึงถึง เหตุผลด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข ส่วนประเด็นอื่นๆในการปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศ แตกต่างกันไปตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับสภาพสังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ อาทิ สหภาพยุโรป กำหนดให้ คนต่างด้าวซึ่งได้กระทำความผิด และมีคำตัดสินให้อยู่ในความดูแลตามคำพิพากษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และคนต่างด้าวซึ่งเชื่อว่าก่อเหตุร้ายแรงอันเป็นความผิดร้ายแรง รวมถึงคนต่างด้าวที่กล่าวถึงในมาตรา 71 คือพบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือผู้กระทำความผิดที่มีหลักฐานในการกระทำความผิดอยู่ในบริเวณดินแดนของประเทศภาคี เป็นบุคคลต้องห้าม ในประเทศอังกฤษ การปฏิเสชนบุคคลต่างด้าว เข้าเมืองต้องคำนึงถึงอนุสัญญาสิทธิเด็กและหลักความได้สัดส่วนตลอดจนสุขภาพ ครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาการการพำนักอาศัยในประเทศ ส่วนในสาธารณรัฐสิงคโปร์ บุคคลที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาล โดยการใช้กำลังหรือความรุนแรงหรือให้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่หรือใช้กฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่ต่อต้านรัฐบาล หรือผู้ที่สนับสนุนให้มีการสังหารเจ้าหน้าที่ราชการ หรือผู้ที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการทำลายทรัพย์สินอย่างผิดกฎหมาย เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลี ให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อ บุคคลที่มีส่วนร่วมในการสังหาร หรือการกระทำที่โหดร้ายต่อประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ เชื้อชาติ ศาสนา สัญชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง ฯลฯ ภายใต้คำสั่งหรือการประสานงานกับรัฐบาลญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศอื่นๆ ที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลญี่ปุ่นหรือรัฐบาลอื่นๆที่ได้รับอิทธิพลมาจากรัฐบาลญี่ปุ่น ตั้งแต่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1910 จนถึง 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 หรือตามกฎหมายคนเข้าเมืองของญี่ปุ่นให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองต่อบุคคลที่พยายามหรือให้การสนับสนุนการล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น หรือรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้กำลังหรือความรุนแรง รวมถึงบุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างที่บุคคลนั้นอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และเมื่อบุคคลนั้นออกจากประเทศญี่ปุ่นในภายหลังและมีคำพิพากษาให้ถึงที่สุดและมีผลบังคับแล้ว การบังคับนั้นจะสิ้นสุดเมื่อบุคคลนั้นอยู่นอกประเทศญี่ปุ่นเมื่อเวลาผ่านไป 5 ปี นับจากวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดและมีผลบังคับ

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย กับกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศ พบว่ามีประเด็นหลักที่สอดคล้อง 3 ประเด็น คือ ด้านนโยบายสาธารณะ ความมั่นคงสาธารณะ และการสาธารณสุข และมีประเด็นข้อกฎหมายที่แตกต่างกัน 5 ประเด็นในเรื่องการปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่ บุคคลต่างด้าวที่วัตถุประสงค์ของการเดินทาง

เข้ามาในประเทศต้องสอดคล้องกับระยะเวลาเข้าพักอาศัย ผู้ที่เข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย ผู้ที่สนับสนุนให้มีการล้มล้างรัฐบาลโดยใช้ความรุนแรง กระทำความผิดต่อสาธารณประโยชน์ บุคคลที่เคยถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก หรือรอการลงโทษในคดีความผิดทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมายสำหรับ ข้อกำหนดต่างๆดังกล่าวข้างต้นของกฎหมายคนเข้าเมืองต่างประเทศนั้น กฎหมายคนเข้าเมืองของไทยมีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว แต่ต้องอาศัยดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในการตีความตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8) ในเรื่องการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ และผลของการศึกษาจากการเปรียบเทียบและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเจาะจงเห็นควรร่างกฎหมายเพิ่มเติมเป็นกฎกระทรวงในเรื่องของการกำหนดหลักเกณฑ์ลักษณะของบุคคลต้องห้ามให้ชัดเจนเพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและเป็นกรอบแนวทางตามกฎหมายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

บุคคลต่างด้าวต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร ตามมาตรา 12 (7) (8) มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ตามคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำหรับหลักเกณฑ์การบันทึกรายชื่อ หรือการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวเดินทาง เข้าประเทศ ตามคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2552 คนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อ คือ คนต่างด้าวผู้นั้นมีพฤติการณ์การกระทำความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาหรือกฎหมายอื่น ดังนี้

(1) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและการก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับ การปลอมและการแปลง ความผิดเกี่ยวกับเพศทุกลักษณะความผิด ความผิดต่อชีวิตและร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายแก่กายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย (ยกเว้นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท) ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง เฉพาะความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ในความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร จำหน่ายหรือมิไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายมิไว้ในความครอบครอง ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์ การค้าประเวณี การฟอกเงิน การลักลอบนำพาคนเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ความผิดทางอาญาอื่นๆ ที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เช่น ความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โจรสลัด การค้าอาวุธ เป็นต้น

(2) มีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคม ได้แก่ คนต่างด้าวที่กระทำความผิดอาญา และพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลพิพากษายกฟ้อง แต่การกระทำของคนต่างด้าว ตามที่ถูกกล่าวหา มีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคม รวมทั้งคนต่างด้าวที่กระทำความผิดและมีพฤติกรรม น่าเชื่อว่าเป็นภัยต่อสังคม เช่น มั่วสุมยาเสพติด กระทำอนาจาร โบราณสถาน เป็นต้น

(3) มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคมหรือมีประวัติอาชญากรรม ซึ่งรัฐบาลต่างประเทศ หรือหน่วยงานตำรวจของประเทศที่คนต่างด้าวผู้นั้นเป็นคนชาติ หรือองค์การตำรวจสากล หรือ ส่วนราชการต่างๆ ได้ระบุชื่อและส่งข้อมูลเป็นหนังสือมายังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอย่างเป็นทางการว่าคนต่างด้าวผู้นั้นเป็นผู้ที่มีลักษณะดังกล่าว และควรบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวที่มี ลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร

การบันทึกข้อมูลของคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร เพิ่มเติม มีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ในกรณีคนต่างด้าวมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป)

(3.1) คนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามา ในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (2) (3) (4) (5) ให้ผู้บัญชาการ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นผู้พิจารณาสั่งการ

(3.2) คนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามา ในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (6) (7) กรณีมีพฤติกรรมเป็น ที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความ ปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และมาตรา 12 (8) แห่งพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ให้คณะกรรมการพิจารณาบันทึกและเปลี่ยนแปลงข้อมูลคนต่างด้าวที่มี พฤติกรรมสมควรห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นผู้พิจารณาก่อนเสนอให้ผู้บัญชาการสำนักงาน ตรวจคนเข้าเมืองสั่งการ

(3.3) คนต่างด้าวที่อยู่ในหลักเกณฑ์การบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ 1 และ 2 ต้อง เป็นคนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว เป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสั่งการ

(3.4) คนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามา ในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) กรณีบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่ รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับและต่อมาได้มีหนังสือระบุข้อมูลเพิ่มเติมอย่างเป็นทางการจาก รัฐบาลต่างประเทศ หรือหน่วยงานตำรวจของประเทศที่คนต่างด้าวผู้นั้นเป็นคนชาติ หรือ องค์การตำรวจสากล หรือ ส่วนราชการต่างๆ ว่าคนต่างด้าวผู้นั้นได้ถูกจับกุมตามหมายจับดังกล่าวแล้ว

และไม่ใช่ผู้ซึ่งมีลักษณะเป็นภัยต่อสังคมหรือมีประวัติอาชญากรรมอย่างอื่นให้ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นผู้พิจารณาสั่งการ

(3.5) คนต่างด้าวที่ถูกบันทึกรายชื่อเป็นคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นระยะเวลาไม่ถึง 5 ปี นับแต่วันที่ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสั่งการ หากผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเห็นสมควรจะสั่งการให้บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม หรือให้คณะกรรมการพิจารณาบันทึกและเปลี่ยนแปลงข้อมูลคนต่างด้าวที่มีพฤติการณ์สมควรห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรพิจารณาเสนอให้ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสั่งการก็ได้

(3.6) คนต่างด้าวที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา สำหรับความผิดที่ระวางโทษ ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต จำคุกตั้งแต่ยี่สิบปีขึ้นไป ซึ่งมีลักษณะอุกฉกรรจ์ หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำหน่าย ผลิต นำเข้า ส่งออก ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายการค้ำมนุษย์ หรือการลักลอบนำพาคนเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย การฟอกเงิน การค้าอาวุธ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ โจรสลัด เป็นความผิดที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ การบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมเว้นแต่ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

การตกเป็นคนที่ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรในระบบของประเทศไทยที่ผ่านมา นับได้ว่าเป็นการถาวรตลอดไป เพราะไม่มีกำหนดอายุเวลาเอาไว้ บางคนถึงแก่กรรมไปนานแล้ว หรือไม่ก็อายุมากจนไปไหนไม่ไหวแล้วก็ยังมีชื่ออยู่ในบัญชีต้องห้ามเข้าประเทศ ดังนั้น จึงควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมายคนเข้าเมืองให้มีความทันสมัย และมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

สำหรับหลักเกณฑ์การปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศของประเทศไทยนั้น มีทั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 12 (7) (8) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ประกอบหลักเกณฑ์การบันทึกรายชื่อบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งออกโดยคำสั่งของสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติภายในหน่วยงานเท่านั้น เป็นเพียงหลักเกณฑ์การบันทึกรายชื่อ ตามคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเท่านั้น ยังมิได้มีการตราเป็นพระราชบัญญัติ หรือกฎกระทรวงเพิ่มเติมแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาเนื้อหา รายละเอียดของหลักเกณฑ์ซึ่งเคยมีคำพิพากษาของศาลปกครองไว้เป็นบรรทัดฐานในคดีหมายเลข คำที่ 2322/2550 คดีหมายเลขแดงที่1724/2554 ศาลวินิจฉัยว่าคณะกรรมการพิจารณาพฤติการณ์คนต่างด้าวที่สมควรห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงมหาดไทย ได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อเป็นบรรทัดฐานว่าในเรื่องใด ข้อหาใด และความผิดใดมีลักษณะเป็นบุคคลต้องห้าม ตามนัยมาตรา 12 แห่ง

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 นั้นเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนด ประกอบกับคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ.445/2554 ศาลวินิจฉัยว่า คำสั่งให้บันทึกชื่อเป็นบุคคลต้องห้าม เป็นเวลาเกินกว่า 5 ปี เป็นระยะเวลาพอสมควรสำหรับการลงโทษในการกระทำผิดดังกล่าวแล้ว ประกอบกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเจาะจง จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงสามารถกำหนดร่างกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่างด้าวตามความในมาตรา 12 สามารถนำมาบัญญัติเป็นกฎกระทรวงแนบท้าย พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

จากกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่วิเคราะห์มาแล้วนี้อาจสรุปเป็นประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตรวจคนเข้าเมือง และการอนุวัติการบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศได้ ดังนี้

ประเด็นที่นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ตามกฎหมายระหว่างประเทศด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่นำมาสู่การอนุวัติการกฎหมายของไทย โดยนำเอามาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานมาอนุวัติการ ตามพิธีสารข้อ 11 ข้อบัญญัติที่ 5 ของข้อ 11 เรื่องมาตรการตามแนวชายแดน กำหนดให้รัฐภาคีแต่ละรัฐพิจารณาดำเนินมาตรการตามกฎหมายภายในของตนที่อนุญาตให้มีการปฏิเสธการเข้าเมืองหรือการยกเลิกการตรวจลงตราของบุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดตามที่กำหนดไว้ตามพิธีสารนี้ จึงเท่ากับเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐแก่ทุกประเทศภาคีที่จะพิจารณาถึงมาตรการและความเหมาะสมในการกำหนดให้มีกระบวนการให้อนุญาตหรือปฏิเสธการเข้าเมืองหรือยกเลิกการตรวจตราคนเข้าเมืองได้

กฎหมายระหว่างประเทศฉบับนี้มีเป้าหมายคือการกำหนดมาตรการป้องกันปราบปราม การลักลอบขนหรือโยกย้ายถิ่นฐาน ที่กำหนดให้รัฐภาคีสามารถกำหนดมาตรการได้เอง ซึ่งเมื่อพิจารณาตามบริบทของไทยจะพบว่าประเทศไทย มีนโยบายด้านคนเข้าเมืองกับสถานะของการเป็นศูนย์กลาง การเดินทางเข้าออกประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน ย่อมมีช่องทางสำหรับการลักลอบเข้าประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ สำหรับมาตรการที่จะนำมาใช้พบว่าพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ยังไม่ได้มีมาตราใดอนุญาตให้มีการปฏิเสธการเข้าเมือง กำหนดให้ยกเลิกการตรวจลงตราให้แก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน มีผู้กระทำผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นจำนวนมาก และเป็นรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แต่ยังไม่มีความสามารถในการควบคุมการข้ามผ่านแดนของบุคคลที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบ

ชนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ซึ่งปัจจุบันจะทำกันในรูปแบบขององค์กร และมีผลประโยชน์ตอบแทน อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์ถึงการนำเอาข้อกำหนดในพิธีสารฉบับนี้ มาอนุวัติการในกฎหมายไทยนั้นยังคงเห็นว่าการเพิ่มบทบัญญัติใน พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 น่าจะเป็นการอนุวัติการกฎหมายที่ดี ทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร” เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิเสธการเข้าเมืองของบุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือมีพฤติการณ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

แนวทางการอนุวัติการก็คือการเพิ่มบทบัญญัติตามความผิดข้อ 11 ของพิธีสารเรื่องมาตรการตาม แนวชายแดน ซึ่ง ข้อกำหนดที่ 5 ของข้อ 11 “กำหนดให้ มีการปฏิเสธการเข้าเมือง หรือยกเลิกการตรวจลงตราของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล ทางอากาศ และการปลอมแปลงเอกสารเดินทาง”ไว้ในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และเพิ่มเติม การกำหนดคำนิยามของ คำว่าการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานของพิธีสารในข้อ 3 ที่กำหนดไว้ว่า “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายของบุคคลต่างด้าว เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นการตอบแทน” ไว้ในคำนิยามของมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เนื่องจากพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในมาตรา 4 ยังไม่ได้มีการกำหนดคำนิยามของคำว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เพื่อให้สอดคล้องกับพิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้แล้ว

ในการอนุวัติการตามกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตามที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้และต้องนำมาปรับให้เป็นกฎหมายภายใน คือกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยให้สอดคล้องมีอยู่ 2 ฉบับ คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ค.ศ. 1987 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 โดย แนวทางการอนุวัติการก็คือ การเพิ่มบทบัญญัติตามความตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ซึ่งเป็นเรื่องการส่งคนต่างด้าวกลับประเทศให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน คือ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมค.ศ.1987 ในข้อ 3 ที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอิกรัฐหนึ่งเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน”และ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กค.ศ.2009 ที่บัญญัติไว้ว่า“การส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศต้องคำนึงถึงว่าบุคคล

ต่างด้าวผู้นั้น ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี การแยกเช่นว่านี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” การอนุวัติการกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยนอกจากจะให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว และยังให้เป็นไปตามหลักสากลเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศ รวมถึงเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งการหลบหนีเข้าเมืองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศที่นำมาศึกษาตามประเด็น ข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ” และมาตรา 12 (8) “บุคคลต่างด้าวที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าจะเข้ามาเพื่อการค้าประเวณี การค้าหญิงหรือเด็ก การค้ายาเสพติดให้โทษ การลักลอบหนีภาษีศุลกากร หรือเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน” จะเห็นได้ว่ามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย ในเรื่องการปฏิเสธบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนดตามกฎหมายคนเข้าเมืองต่างประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป อังกฤษ สิงคโปร์ เกาหลี และญี่ปุ่น กฎหมายคนเข้าเมืองของไทยมีเนื้อหาครอบคลุมอยู่แล้ว แต่ต้องอาศัยดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในการตีความตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8) กรณีที่ คนต่างด้าวตกเป็นผู้ต้องสงสัยและเจ้าหน้าที่ปฏิเสธการเข้าเมือง ในบางกรณี ข้อสงสัยของเจ้าหน้าที่อาจมีความเห็นไม่เหมือนกัน ทำให้บางครั้งการปฏิบัติต่อคนต่างด้าวอาจมีลักษณะ ไม่เสมอภาค เพราะการใช้วิจารณญาณและดุลยพินิจในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่แต่ละคนไม่เหมือนกัน เนื่องจาก พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ไม่ได้ให้คำนิยาม หรือความหมายของคำว่ามีพฤติการณ์ ที่เป็นภัยต่อสังคมหรือ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ทำให้มีการตีความ คำดังกล่าวในลักษณะที่ต่างกันไปตามดุลยพินิจของแต่ละบุคคล หากจะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ควรกำหนดกรอบการใช้ดุลยพินิจในการตีความของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 12 (7) (8) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย คล้ายคลึงกับหลักการของกฎหมายคนเข้าเมืองของต่างประเทศ โดยกำหนดไว้ในตัวบทบัญญัติของกฎหมาย หรืออาจออกเป็นกฎหมายลูก กฎกระทรวง ข้อบัญญัติหรือเพื่อบัญญัติของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เพื่อรองรับ การปฏิบัติงานในการใช้ดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นการป้องกันการถูกร้องเรียนจาก คนต่างด้าว และให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตรวจ

คนเข้าเมืองในการปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้าม เข้าประเทศ เหมือนในต่างประเทศ จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม การปฏิบัติงานตรวจคนเข้าเมืองตามหน้าที่ในปัจจุบัน การตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจของแต่ละคนไม่เหมือนกันซึ่งสัมพันธ์ต่อการถูกรื้อเรียนได้ กรณีตรวจพบ คนต่างด้าวที่มีพฤติกรรมที่น่าเชื่อว่าไม่พึงปรารถนาหรือน่าสงสัยแต่ไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน

สำหรับขั้นตอนของการจัดทำร่างกฎหมาย เริ่มต้นจากการอนุวัติการกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวข้างต้น โดยนำประเด็นอนุวัติการมาเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 และวิเคราะห์ คำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2552 เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 12 (7) (8) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ 1) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการปฏิเสชนบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ โดยกำหนด การกระทำ ความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา ว่ามีความผิดฐานใด ตามคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2552 และ 2) หลักเกณฑ์การบันทึก ข้อมูลของคนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรเพิ่มเติม (ในกรณีคนต่างด้าว มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป) มีหลักการในการพิจารณาอย่างไรคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2552 และนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เป็นการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจง มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อจัดทำเป็นร่างกฎหมาย

4.4 ความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในเรื่องของการตรวจคนเข้าเมืองกับความร่วมมือระหว่างประเทศมีความสำคัญมากในเรื่องของข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลในเรื่องของ การแลกเปลี่ยนข้อมูลบุคคล สิ่งของ หรือ ยานพาหนะ การสืบสวนติดตามข้ามพรมแดน รวมถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลพฤติกรรมบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมและอื่นๆ ประกอบกับปัจจุบันอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาที่หลายประเทศเริ่มหันมาให้ความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบันการเติบโตของอาชญากรรมข้ามชาติได้ขยายอาณาเขตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามวิวัฒนาการอย่างไม่หยุดยั้งของเทคโนโลยีสมัยใหม่จนอาจจะกล่าวได้ว่าขณะนี้ อาชญากรรมข้ามชาติเป็นอาชญากรรมที่ไร้พรมแดนไปแล้ว การที่อาชญากรรมข้ามชาติมีลักษณะเช่นนี้ทำให้เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมของแต่ละประเทศต่างก็ประสบปัญหาเดียวกันนั่นคือ อำนาจการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในแต่ละประเทศหมดลง เมื่อพรมแดนของประเทศของตนขณะที่อาชญากรรมข้ามชาตินั้นไร้พรมแดน

ความร่วมมือและช่วยเหลือทางกฎหมายระหว่างประเทศจึงเป็นมาตรการที่สำคัญในการร่วมปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติที่หลายๆ ประเทศต่างหันมาให้ความสนใจมากขึ้น อย่างไรก็ตามการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทางกฎหมายระหว่างประเทศนั้นที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรถึงแม้ว่าจะมีข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละประเทศมีระบบกฎหมายที่แตกต่างกัน และมีกฎหมายภายในที่เอื้อต่อการให้ความช่วยเหลือแตกต่างกัน จนกระทั่งได้มีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรค.ศ.2000 ประเทศที่เข้าร่วมลงนามได้ต่างเล็งเห็นถึงภัยจากองค์กรอาชญากรรมที่คุกคามในแต่ละประเทศ และเห็นด้วยว่าการกำหนดมาตรฐานสากลในเรื่องการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือระหว่างประเทศจะช่วยลดช่องว่างของกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกได้ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศที่นำมาศึกษาในเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองของไทย อีก 3 ฉบับ ได้แก่ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ.2004 ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันไว้แล้ว อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985 (Schengen Agreement 1985) และพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญ ในความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

กฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความร่วมมือทางอาญาที่นำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติมี 4 ฉบับ ดังนี้

4.4.1 อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nations Convention against Transnational Organized Crime 2000)

กฎหมายฉบับนี้จัดทำขึ้นด้วยการตระหนักร่วมกันว่าการก่ออาชญากรรมข้ามชาติโดยองค์กรอาชญากรรมเป็นปัญหาที่ทุกประเทศจะต้องร่วมมือกันต่อต้านและแก้ไขและเพื่อเป็นการสนับสนุนส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการจัดตั้งในลักษณะองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย

1) แก้ไขความแตกต่างระหว่างมาตรฐานในทางกฎหมายของประเทศต่างๆ อันเนื่องมาจากระบบกฎหมายที่แตกต่างกันและส่งเสริมการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางกฎหมายของประเทศต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

2) กำหนดมาตรฐานของกฎหมายภายในเรื่องการดำเนินการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดให้การเข้าร่วม หรือมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกเงิน การทุจริตคอร์รัปชั่น และการกระทำความผิดเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมให้เป็นความผิดอาญา

ข้อ 1 ของอนุสัญญาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์หลักไว้อย่างชัดเจนว่าเพื่อสนับสนุนให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานสากลที่สร้างขึ้นโดยอนุสัญญาฯ ในข้อ 18 วางหลักการพื้นฐานให้ประเทศสมาชิกให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือทางกฎหมายโดยวิธีการที่กว้างที่สุด (Widest measure) ในชั้นสอบสวน (Investigation) ชั้นดำเนินการฟ้องคดี (Prosecutions) และชั้นศาล (Judicial Proceedings) ที่เกี่ยวข้องกับความผิดภายใต้อนุสัญญานี้ โดยกำหนดลักษณะของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

- (1) การรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการสอบปากคำบุคคล
 - (2) การส่งเอกสารของศาล
 - (3) การค้น ยึดและการอายัด
 - (4) การตรวจวัตถุและสถานที่
 - (5) การให้ข้อมูล สิ่งที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 - (6) การให้เอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักฐานของรัฐบาล หลักฐานทางธนาคาร หลักฐานทางการเงิน หลักฐานของบริษัทหรือธุรกิจ ทั้งที่เป็นต้นฉบับหรือสำเนาที่ได้รับรองแล้ว
 - (7) การระบุหรือสืบให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินได้จากการกระทำอาชญากรรม ทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการใช้เป็นพยานหลักฐาน
 - (8) การอำนวยความสะดวกในการปรากฏตัวโดยสมัครใจของบุคคลในรัฐภาคีที่ร้องขอ
 - (9) ความช่วยเหลืออื่นใดที่ไม่ขัดกับกฎหมายภายในของรัฐภาคีที่ได้รับการร้องขอ
- สำหรับประเทศไทยได้อนุมัติการอนุสัญญาลบฉบับนี้แล้วและได้อนุมัติการกฎหมายภายในคือ พระราชบัญญัติการป้องกันการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

4.4.2 สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน

ค.ศ. 2004 (Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Treaty 2004)

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประเทศภาคสมาชิกได้ร่วมมือกันเพื่อป้องกันอาชญากรรม ซึ่งในยุคปัจจุบันเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะระหว่างประเทศ และในขณะเดียวกันก็เป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่มีการกระทำเกิดขึ้นในพรมแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ และผู้กระทำความผิดหรือเหยื่อของการกระทำความผิดเป็นพลเมืองของรัฐที่เข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งรัฐ โดยความช่วยเหลือที่อาจร้องขอได้นั้น รวมถึงการสอบสวนและการสืบพยาน การส่งเอกสาร การค้น และยึด การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน การรับหรือยึดทรัพย์สิน เป็นต้น ประเทศไทยและ

ประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนเห็นความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา จึงได้มีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาจัดทำสนธิสัญญาความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญาของภูมิภาคอาเซียน (MLAT ASEAN) ขึ้น โดยมีประเทศมาเลเซียเป็นประเทศเริ่มต้นและมีประเทศที่ได้ลงนามในเบื้องต้น 8 ประเทศและให้สัตยาบันในเบื้องต้น 4 ประเทศ คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไนดารุสซาลาม โดยประเทศไทยได้ลงนามเมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 โดยอัยการสูงสุด ร่วมกับตัวแทนประเทศพม่าที่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งในปัจจุบันประเทศในอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้ลงนามและให้สัตยาบันแล้ว โดยมีขอบเขตของความช่วยเหลือดังนี้

ข้อ 1 ขอบเขตความช่วยเหลือ

1) ภายใต้บังคับของสนธิสัญญานี้และกฎหมายภายในของบรรดาภาคี บรรดาภาคีจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาด้วยมาตรการที่กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อาทิ การสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และการดำเนินการที่เป็นผลจากการนั้น

2) การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามสนธิสัญญานี้อาจรวมถึง

- (1) การสืบพยานหลักฐานหรือการได้มาซึ่งการให้ปากคำจากบุคคลโดยสมัครใจ
- (2) การให้บุคคลเบิกความเป็นพยานหรือช่วยเหลือในเรื่องทางอาญา
- (3) การส่งเอกสาร
- (4) การค้นและยึด
- (5) การตรวจวัตถุและสถานที่
- (6) การจัดหาให้ซึ่งต้นฉบับเอกสารหรือสำเนา บันทึก และสิ่งของอันเป็นพยานหลักฐาน
- (7) การชี้ระบุหรือติดตามร่องรอยของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดหรือที่ใช้ในการกระทำความผิด
- (8) การห้ามการจัดการกับทรัพย์สินชั่วคราวหรือการอายัดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดที่อาจได้คืนหรือริบได้ตามกฎหมาย
- (9) การได้คืนหรือการริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด
- (10) การค้นหาและการระบุตัวพยานและผู้ต้องสงสัย

ในปัจจุบันประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้ลงนามและให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 จึงมีผลผูกพันต่อการให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในทุกด้าน ทั้งนี้ การดำเนินการตามคำร้องขอจะดำเนินการได้อย่างเต็มที่หรือไม่ก็ย่อมต้องขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในประเทศว่า สอดคล้องกับการให้ความ

ร่วมมือใน ทุกรูปแบบที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร้องขอมาหรือไม่ กฎหมายภายในของประเทศไทยถือได้ว่าเป็นกฎหมายแม่บทในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา

ประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน มีปัญหามาเป็นระยะๆ ทั้งเรื่องปัญหาการค้ายาเสพติดข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มปริมาณและความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ สาเหตุเพราะการปราบปรามอาชญากรรมในลักษณะนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอเนื่องจากกฎหมายของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้ มิได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่เป็นกลุ่มองค์กรที่มีโครงสร้างการจัดการที่ซับซ้อนประกอบด้วยอิทธิพลและวิธีการอันปกปิดความผิดอย่างแยบยล ซึ่งเมื่อปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว มาตรการสำคัญที่จะต้องปฏิบัติ คือ การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ต้องมีการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย คือ มีบทลงโทษเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้มีหรือลดปัญหาอาชญากรรมให้น้อยลง ซึ่งการลงโทษนี้จะมีลักษณะต้องอาศัยการปฏิบัติการในดินแดนของรัฐอื่น ซึ่งรัฐไม่อาจดำเนินการได้ด้วยตัวเอง จึงต้องขึ้นอยู่กับรัฐอื่นว่าจะให้ความยินยอมที่จะใช้เขตอำนาจเหนือดินของตนเพื่อให้เกิดผลสำหรับกฎหมายที่ไม่ใช่ของตนหรือไม่ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน เป็นความตกลงให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการสืบสวนสอบสวน การฟ้องคดี และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องอาญานั้น คณะรัฐมนตรีของประเทศไทยได้มีมติเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2548 ให้ประเทศไทยเข้าภาคยานุวัติสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน (Mutual Legal Assistance in Criminal Matters Treaty) ได้ การที่ประเทศไทยทำการภาคยานุวัติดังกล่าว ผลของการดำเนินการดังกล่าว คือ สนธิสัญญาจะผูกพันประเทศไทยในฐานะที่เป็นภาคีทันที โดยไม่ต้องมีการให้สัตยาบันหรือการดำเนินการใดๆ อีกหลังจากมีมติดังกล่าวแล้ว

ในเรื่องทางอาญาในปัจจุบันที่เกิดขึ้น ได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดคดีการค้ามนุษย์ข้ามสำหรับประเทศไทยแล้วเมื่อสนธิสัญญามีผลผูกพันย่อมเป็นผลดี เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคในด้านความร่วมมือระหว่างประเทศชาติคดีหลบหนีเข้าเมืองและคดีข้อโกงนั้นมีความแตกต่างกันในสาระสำคัญของกฎหมายและวิธีปฏิบัติค่อนข้างมากโดยเฉพาะการกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการดำเนินการซึ่งในบางประเทศมีกฎหมายเฉพาะในการนำมาใช้พิจารณาคดีดังกล่าวแต่บางประเทศใช้บทบัญญัติตามกฎหมายอาญาทั่วไปของประเทศเป็นหลักในการพิจารณาคดีประกอบกับบางประเทศยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องนั้นๆ เช่น สนธิสัญญาการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน หรือสนธิสัญญาการโอนตัวนักโทษทำให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการตรวจค้นจับกุมสืบสวนและสอบสวนและขั้นตอนในกระบวนการพิจารณาคดีแตกต่างกันออกไป จึงจำเป็นต้องใช้ช่องทาง

ทางการทูตซึ่งเป็นช่องทางปกติในกรณีที่ประเทศผู้ร้องขอและผู้รับคำร้องขอไม่มีสนธิสัญญา
ระหว่างกันทำให้เกิดความไม่แน่นอนขึ้นอยู่นโยบายของรัฐบาลและผลประโยชน์ต่างตอบแทนของ
แต่ละประเทศโดยเฉพาะในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นประชาชนในประเทศของตนที่จะต้องถูกส่ง
ตัวไปรับการพิจารณาคดีและต้องรับโทษในอีกประเทศหนึ่งก็จะต้องได้รับการพิจารณาจาก
รัฐบาลหรือมีกฎหมายที่บัญญัติไว้ว่าห้ามมิให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นประชาชนในประเทศ
ของตนไปรับโทษในต่างประเทศทำให้กรณีดังกล่าวเกิดปัญหาเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ความแตกต่างในด้านฐานความผิดวิธีพิจารณาและกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญายังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปได้ด้วย
ความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจึงมีความจำเป็นต้องมีสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้นเพื่อช่วยให้
การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติด้วยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเกิดประสิทธิภาพ
มากขึ้น

4.4.3 อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ. 1985 (Schengen Agreement 1985)

ความตกลงเชงเก้น เป็นความตกลงระหว่างประเทศส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปอันให้สัตยาบัน
เมื่อ พ.ศ. 2528 สารสำคัญเป็นการอนุญาตให้สมาชิกในกลุ่มสามารถเดินทางระหว่างกันโดย
ไม่ต้องถือหนังสือเดินทาง ข้อตกลงนี้มีผลต่อประชากร 4,000,000 คนใน 24 ประเทศ (21 ธันวาคม
พ.ศ. 2550) ครอบคลุมเนื้อที่ 4,268,633 ตารางกิโลเมตร (1,648,128 ตารางไมล์) นอกจากนั้นยังให้
การอนุญาตชั่วคราวกับผู้ถือใบอนุญาตเชงเก้น (Schengen Visa) มีสิทธิในการเดินทางได้ชั่วคราวใน
ประเทศสมาชิกโดยถือใบอนุญาตใบเดียว ตามสนธิสัญญาอัมสเตอร์ดัม (Treaty of Amsterdam)
ข้อตกลงในส่วนนี้เป็นความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการรักษา
ความปลอดภัยและความมั่นคงของสาธารณะ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ
ที่นำมาศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
มีประเด็นต่างๆดังนี้

ความตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement 1985) ได้กล่าวถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในเรื่องการสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ทั้งในกรณีที่ต้องมีการขออนุญาตล่วงหน้าและ
ในกรณีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล
การดูแลระบบสารสนเทศร่วมกัน วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแฟ้มข้อมูล โดยมี
รายละเอียดดังนี้คือ

1) การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน

(1) การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดนในกรณีที่ไม่ใช่เหตุจำเป็นเร่งด่วนต้องมีการร้องขอ (มาตรา 40) โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจของประเทศที่เป็นหนึ่งในประเทศภาคีซึ่งอยู่ในกรอบการทำงานของการสืบสวนคดีอาชญากรรม โดยจะคุ้มครองดูแลภายใต้การสังเกตการณ์ในประเทศของตนถึงบุคคลที่เชื่อว่าจะมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งอาจต้องให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสังเกตการณ์ต่อไปในอาณาเขตของประเทศภาคี โดยมีจดหมายที่ได้รับอนุญาตให้มีการสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน อันเป็นการตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือที่ได้เสนอมาก่อนหน้านี้ ซึ่งเงื่อนไขอาจขึ้นอยู่กับที่ได้รับอนุญาตการสังเกตการณ์เป็นการกระทำความผิดทางอาญาเพียงอย่างเดียวหรือไม่ อย่างไร ดังต่อไปนี้ การลอบสังหาร การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การลอบวางเพลิง การปลอมเงินหรือตราสาร การลักทรัพย์โดยมีอาวุธ และการรับของโจร การกรรโชกทรัพย์ การลักพาตัว และการจับตัวประกัน การจลาจล การข่มขืนทางเพศในขณะมีสารเสพติด และสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยอาวุธและวัตถุระเบิด การใช้วัตถุระเบิด การขนส่งสารพิษและสิ่งอันตราย

(2) กรณีเป็นเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามความผิดที่กำหนดไว้ ไม่ต้องมีการร้องขอ (มาตรา 41) กรณีเป็นการเร่งด่วน ทำให้ไม่สามารถแจ้งเจ้าหน้าที่ของประเทศภาคีได้นั้น ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหนึ่งสามารถไล่ล่าติดตามคนร้ายเข้าไปในพรมแดนของประเทศภาคีได้ ในการกระทำผิดที่กำหนดไว้ตามมาตรา 41 และเมื่อข้ามพรมแดนไปแล้วให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของรัฐนั้น และถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสั่งให้หยุดดำเนินการ ก็ต้องหยุดการดำเนินนั้นทันที การกระทำความผิดที่กำหนดไว้มี ดังต่อไปนี้ การลอบสังหาร การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การลอบวางเพลิง การปลอมเงินหรือตราสาร การลักทรัพย์โดยมีอาวุธ การรับของโจร การกรรโชกทรัพย์ การลักพาตัว การจับตัวประกัน การจลาจล การข่มขืนทางเพศในขณะมีสารเสพติดและสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยอาวุธและวัตถุระเบิด การใช้วัตถุระเบิด การขนส่งสารพิษและสิ่งอันตราย การหลบหนีหลังจากเกิดอุบัติเหตุที่มีผลถึงแก่ชีวิต หรืออันตรายสาหัส ความผิดที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศการสังเกตการณ์ข้ามพรมแดนในกรณีที่ไม่ใช่เหตุจำเป็นเร่งด่วนต้องมีการร้องขอและกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามความผิดที่กำหนดไว้ นั่นถือเป็นกรณีที่มีความจำเป็นตามสภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งการกระทำความผิดอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบันมีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น อาทิ การกระทำความผิดในคดียาเสพติด คดีการค้ามนุษย์ข้ามชาติ คดีหลบหนีเข้าเมือง คดีฉ้อโกงและอื่นๆ บางครั้งการสืบสวนติดตามคดีต้องอาศัยการปฏิบัติการในดินแดนของรัฐอื่น ซึ่งรัฐไม่อาจดำเนินการได้ด้วยตัวเอง จึงต้องขึ้นอยู่กับ

รัฐอื่นว่าจะให้ความยินยอมที่จะใช้เขตอำนาจเหนือดินของตนหรือไม่ ดังนั้นความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องดังกล่าวจึงมีความสำคัญและจำเป็นที่ต้องมีบทบัญญัติไว้ในกรอบความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศสำหรับประเทศในภูมิภาคเดียวกัน

2) ความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูล พหุการณณ์บุคคล หมายจับ ขานพาหนะและวัตถุโดยมีรายละเอียดดังนี้คือ(มาตรา 44) ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะบริเวณชายแดน การติดต่อทางโทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข และการติดต่อทางอื่นๆกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งข้อมูลในเวลาที่เหมาะสมแก่การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน และการติดตามดำเนินการต่อไป

นอกเหนือจากนั้น มาตรการในระยะสั้นจะเจาะจงตรวจสอบเป็นพิเศษในกรณีที่น่าจะเป็นไปได้ต่อไปนี้ คือ การแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ หรือการประสานงานของหน่วยงานราชการ ในการจัดหาอุปกรณ์วิทยุสื่อสารที่เหมาะสม ความกว้างของคลื่นความถี่วิทยุที่ใช้ในบริเวณเขตพื้นที่ชายแดน การจัดตั้งการติดต่อเชื่อมโยงของเจ้าหน้าที่ตำรวจและศุลกากร ในการให้บริการในบริเวณเขตพื้นที่เดียวกันการประสานงานตามแผนการในการจัดหาอุปกรณ์สื่อสาร เพื่อให้ได้มาซึ่งระบบการสื่อสารที่มาตรฐาน

ความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านระบบสารสนเทศร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูล พหุการณณ์บุคคล หมายจับ ขานพาหนะ ในปัจจุบันมีส่วนสำคัญในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งการค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศโดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างองค์กรในประเทศและต่างประเทศเข้าด้วยกันจึงเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมการข้ามผ่านแดนของคนต่างชาตินี้จะเดินทางเข้ามาในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่มีเขตพรมแดนติดกันหลายๆประเทศ การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลบุคคล พหุการณณ์บุคคล หมายจับ ขานพาหนะจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศในภูมิภาคเดียวกันที่มีพรมแดนติดกัน อาทิ ประชาคมยุโรป และประชาคมอาเซียน ต้องมีความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวข้างต้นเพื่อเป็นการป้องกันและระงับยับยั้งการเกิดอาชญากรรมข้ามชาติ

3) การดูแลระบบสารสนเทศร่วมกัน (มาตรา 92)

(1) การจัดตั้งและดูแลรักษาระบบสารสนเทศร่วมกัน ประเทศภาคีจะต้องจัดตั้งและดูแลรักษาระบบสารสนเทศร่วมกัน ระบบสารสนเทศของเขงกัน ประกอบด้วย หน่วยงานต่างๆภายในประเทศของแต่ละประเทศภาคีและวิธีการที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ระบบสารสนเทศของเขงกันนั้น จะทำให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามที่ประเทศภาคีให้อำนาจ โดยใช้วิธีการค้นหาอัตโนมัติ เพื่อให้มีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและวัตถุต่างๆ เพื่อ

วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบและควบคุมพื้นที่ชายแดนและเจ้าหน้าที่ตำรวจอื่นๆ และตรวจสอบศุลกากร ที่ดำเนินการในประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ และเป็นกรณีเดียวกับที่กล่าวถึงในมาตรา 96 อันเป็นวัตถุประสงค์ในการออกวีซ่า ใบอนุญาตพำนักราช และ การปกครองคนต่างด้าว ในการใช้บทบัญญัติกฎหมายแห่งสนธิสัญญานี้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมาชิก

(2) การดูแลรักษาเพิ่มข้อมูล ในแต่ละประเทศภาคีจะต้องจัดตั้งและดูแลรักษาเพิ่มข้อมูลและความเสี่ยงของตนเองและหน่วยงานต่างๆภายในประเทศตามระบบสารสนเทศของเซกเก้น ซึ่งจะต้องทำให้มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกับเพิ่มข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศของแต่ละประเทศภาคี ซึ่งใช้วิธีการที่จะสนับสนุนการปฏิบัติตามหน้าที่ เพื่อให้แน่ใจว่าจะคุ้มครองการถ่ายทอดข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละประเทศภาคีจะต้องถือปฏิบัติตามเมื่อได้มีการก่อตั้งหน่วยงานต่างๆภายในประเทศ สนธิสัญญาและกระบวนการทางกฎหมายที่ประเทศภาคีได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นสำหรับวิธีการที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติตามหน้าที่ เพิ่มข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศจะสามารถใช้ได้เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้นหาอัตโนมัติในบริเวณดินแดนของแต่ละประเทศภาคี แต่จะไม่เกิดขึ้นในการค้นหาข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศของประเทศภาคีอื่น ประเทศภาคีจะต้องร่วมกันจัดตั้ง ดูแลรักษาและรับผิดชอบร่วมกัน ในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง วิธีการที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติตามหน้าที่ของระบบสารสนเทศของเซกเก้น ซึ่งหน้าที่ในการสนับสนุนโดยสาธารณรัฐฝรั่งเศสอันเป็นวิธีการพิเศษซึ่งตั้งอยู่ในเมืองสตราสบูร์ก วิธีการที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติตามหน้าที่จะประกอบด้วยเพิ่มข้อมูล ซึ่งจะรับรองว่าเพิ่มข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศจะได้รับการเก็บรักษาโดยการส่งข้อมูลออนไลน์เช่นเดียวกัน ซึ่งเพิ่มข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศ จะเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานเกี่ยวกับบุคคลและวัตถุต่างๆทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับประเทศภาคี และจะต้องไม่มีข้อมูลอื่นนอกเหนือจากที่ได้กล่าวถึงในย่อหน้านี้ และในมาตรา 113(2)

(3) ลักษณะของเพิ่มข้อมูล โดยเหตุที่วัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศของเซกเก้นให้เป็นไปตามสนธิสัญญา (มาตรา 93) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประชาชนรวมถึงความมั่นคงแห่งชาติ และเพื่อนำไปใช้กับบทบัญญัติของสนธิสัญญานี้ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของบุคคลในบริเวณอาณาเขตของประเทศภาคี โดยจะใช้ข้อมูลที่ส่งมาจากระบบโดยประเภทข้อมูล เพราะฉะนั้นลักษณะของเพิ่มข้อมูลจึงประกอบด้วย

(3.1) ข้อมูลบุคคล (มาตรา 94) ได้แก่ รายงานของบุคคล วัตถุต่างๆที่กล่าวถึงในมาตรา 100 และยานพาหนะต่างๆที่กล่าวถึงในมาตรา 99 ชื่อและนามสกุล ชื่อที่ใช้ในการลงทะเบียน ลักษณะเฉพาะและลักษณะทางกายภาพ อักษรตัวแรกของนามสกุล วันและสถานที่เกิด

เพศ สัญชาติ เป็นบุคคลที่พกพาอาวุธหรือไม่ เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังความรุนแรงหรือไม่ เหตุผลของการรายงาน การร้องเรียน

(3.2) ข้อมูลตามหมายจับ (มาตรา 95) ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตามหมายจับเพื่อการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งจะต้องรวมถึงคำร้องต่อฝ่ายตุลาการที่ประเทศภาคร้องขอ รายงานของประเทศภาคีจะต้องส่งการร้องขอถึงประเทศภาคีด้วยกัน พร้อมกับรายงานโดยไม่ชักช้า ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกรณีนี้ มีดังต่อไปนี้

- (1) ผู้มีอำนาจในการออกหมายจับ
- (2) หมายจับ หรือเอกสารอื่นๆที่มีอำนาจเช่นเดียวกัน หรือคำพิพากษา
- (3) การจำแนกประเภทของการกระทำความผิดตามธรรมชาติและตามกฎหมาย
- (4) นิยามของพฤติการณ์ในการกระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งได้กระทำขึ้น รวมถึง เวลา สถานที่ และระดับของการมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดโดยบุคคลที่มีการรายงาน
- (5) ผลที่เกิดจากการกระทำความผิดกฎหมาย

การร้องขอของประเทศภาคีสามารถเพิ่มการรายงานลงในพื้นที่เพิ่มข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศในระบบสารสนเทศของเซกเก้น ซึ่งเป็นบันทึกการห้ามจับกุม ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับรายงาน จนกว่าบันทึกจะถูกปล่อยออก ซึ่งบันทึกจะถูกปล่อยในเวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมง หลังจากที่ได้รับข้อมูลลงในรายงาน เว้นแต่ประเทศภาคีจะปฏิเสธที่จะให้มีคำร้องขอจับกุม โดยมีมูลเหตุอันจะอ้างตามกฎหมาย หรือเหตุผลพิเศษซึ่งเป็นวิธีที่ดีกว่า ในกรณีพิเศษที่เป็นกรณีถูกต้อง มีเหตุผลอันควร เนื่องจากความซับซ้อนตามความเป็นจริงพื้นฐานของรายงาน กำหนดเวลาดังกล่าว อาจขยายระยะเวลาเป็น 1 สัปดาห์ นอกจากมีอคติในการบันทึกหรือการตัดสินใจเพื่อห้ามการจับกุม ประเทศภาคีสามารถจะทำคำร้องขอจับกุมลงในรายงานได้ สำหรับกรณีมีเหตุเร่งด่วน ประเทศภาคีจะร้องขอให้มีการตรวจสอบทันที สมาชิกที่ได้รับการร้องขอจะตรวจสอบว่ามีการถอนบันทึกแล้วหรือไม่ ประเทศภาคีที่ร้องขอจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการจะไม่ชักช้าเมื่อมีการตรวจสอบรายงาน

(3.3) ข้อมูลการเดินทางบุคคลหรือยานพาหนะ (มาตรา 99) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือยานพาหนะจะรวมอยู่ในการปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศ ของประเทศภาคี ที่ได้มีการรายงาน เพื่อการเฝ้าระวังหรือการตรวจสอบพิเศษ เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินคดีความผิดทางอาญา และเพื่อการป้องกันภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของประชาชน ประกอบด้วย

- (1) ข้อเท็จจริงที่ได้รับการรายงานของบุคคลหรือยานพาหนะ
- (2) สถานที่ เวลา หรือเหตุผลของการตรวจสอบ
- (3) เส้นทางและจุดหมายปลายทางของการเดินทาง

- (4) บุคคลซึ่งติดตามมากับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ครอบครองยานพาหนะ
- (5) ยานพาหนะที่ใช้
- (6) วัตถุต่างๆที่บรรทุกมาด้วย
- (7) พฤติการณ์ที่พบบุคคลหรือยานพาหนะ

เมื่อข้อมูลดังกล่าวถูกรวบรวมแล้ว ขั้นตอนที่ดำเนินการในการควบคุมดูแลจะต้องไม่ทำให้เกิดอันตราย ซึ่งมีบันทึกห้ามจนกว่าบันทึกจะถูกลบ ประสิทธิภาพในการดำเนินการตามรายงานเพื่อวัตถุประสงค์ในการควบคุมดูแลอย่างรอบคอบหรือการตรวจสอบเฉพาะ บันทึกจะถูกลบภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากรายงานได้ถูกรวบรวม

(4) วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมเพิ่มข้อมูล การส่งข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่บันทึกในหน่วยงานต่างๆภายในประเทศตามระบบสารสนเทศของเชงเก้น โดยการจัดการข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้นหาข้อมูลอันเป็นที่ยอมรับ การบันทึกข้อมูลอาจถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์นี้เพียงอย่างเดียวและจะถูกลบข้อมูลหลังจากผ่านระยะเวลา 6 เดือน (มาตรา 102, 103) ข้อมูลของบุคคลที่ถูกรวบรวมไว้ในระบบสารสนเทศของเชงเก้น ซึ่งข้อมูลจะถูกเก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์

ในเรื่องการสืบหาตัวบุคคล ภายในเวลาไม่เกิน 3 ปี (มาตรา 112) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเอกสารแสดงตนและลงทะเบียนธนาคาร จะเก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี และข้อมูลที่เกี่ยวข้องยานพาหนะ รถพ่วง ขบวนยานพาหนะ จะเก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลา 3 ปี (มาตรา 113) โดยแต่ละประเทศภาคีต้องกำหนดเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ เพื่อการดำเนินการเป็นอิสระของเพิ่มข้อมูลในหน่วยงานต่างๆภายในประเทศ ตามระบบสารสนเทศของเชงเก้น และเพื่อตรวจสอบการประมวลผลและการใช้ข้อมูลที่รวบรวมอยู่ในระบบสารสนเทศของเชงเก้นที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะต้องมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานต่างๆภายในประเทศตามระบบสารสนเทศของเชงเก้น (มาตรา 114)

ความตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement) ค.ศ. 1985 นั้นมีข้อแตกต่างกับพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 และสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน พ.ศ. 2549 ความตกลงเชงเก้น (Schengen Agreement) นั้นมีข้อบังคับในเรื่องการจัดเก็บข้อมูลซึ่งแต่ละประเทศภาคีได้จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เช่น รายงานพฤติการณ์บุคคลที่น่าเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหรือเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยทางสังคม และ วัตถุหรือพาหนะที่น่าเชื่อว่าจะใช้ในการกระทำความผิด โดยมีการจัดตั้งศูนย์เก็บรักษาข้อมูลร่วมกันในการเก็บเพิ่มข้อมูล

ประวัตินุคคลและวัตถุโดยมีระยะเวลากำหนด ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางจัดทำเป็นกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน ในภูมิภาคอาเซียนในอนาคตอันใกล้นี้ ส่วนในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ยังไม่ได้มีการบัญญัติในเรื่องของความร่วมมือระหว่างประเทศแต่อย่างใด แต่ได้ดำเนินการในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติการป้องกันการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 และพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535

4.4.4 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535

ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 เป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ประกอบด้วยวิธีการ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ การสอบสวนและการสืบพยานหลักฐาน การจัดหาและการให้เอกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ การจัดส่งเอกสาร การค้นและยึด การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน การสืบหาบุคคล การรับหรือยึดทรัพย์สิน วิธีขอความช่วยเหลือ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ประสานงานกลางซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาขอและให้ความร่วมมือทางอาญาระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ ประเทศที่มีความตกลงหรือมีสนธิสัญญาความร่วมมือ ทางอาญา (Mutual Legal Assistance Treaty-MLAT 2004) ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้ลงนามและให้สัตยาบันแล้ว

สำหรับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนนั้นความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศของประเทศไทยกับประเทศเหล่านั้น สามารถดำเนินการระหว่างผู้ประสานงานกลางฝ่ายไทยกับผู้ประสานงานกลางหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ของประเทศนั้นๆ ได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านช่องทางการทูต แต่หากไม่มีความตกลงร่วมมือทางอาญาจะต้องดำเนินการผ่านช่องทางการทูตของทั้งสองฝ่าย และระบุนหลักการต่างตอบแทนในคำร้องขอความร่วมมือด้วยเสมอ อย่างไรก็ตามโดยเหตุที่การประกอบอาชญากรรมมีการกระทำร่วมกันเป็นเครือข่ายในดินแดนของหลายประเทศ และกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของแต่ละประเทศโดยลำพังไม่อาจป้องกันและปราบปรามได้อย่างเด็ดขาด การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายฉบับนี้จึงต้องการที่จะกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามดังกล่าว

พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 แบ่งประเภทของการให้ความช่วยเหลือออกเป็น 8 ประเภทได้แก่

- 1) การสอบสวนและการสืบพยาน ตามบทบัญญัติส่วนที่ 2 มาตรา 15-17

2) การจัดหาและการให้เอกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามบทบัญญัติส่วนที่ 3 มาตรา 18-20

3) การจัดส่งเอกสาร ตามบทบัญญัติส่วนที่ 4 มาตรา 21-22

4) การค้นและยึด ตามบทบัญญัติส่วนที่ 5 มาตรา 23-25

5) การโอนตัวบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน ตามบทบัญญัติส่วนที่ 6 มาตรา 26-29

6) การสืบหาบุคคล ตามบทบัญญัติส่วนที่ 7 มาตรา 30

7) การเริ่มกระบวนการคดีทางอาญา ตามบทบัญญัติส่วนที่ 8 มาตรา 31

8) การรับหรือยึดทรัพย์สิน ตามบทบัญญัติส่วนที่ 9 มาตรา 32-35

ความร่วมมือทางอาญาตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ทั้ง 8 ประเภท เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การก่ออาชญากรรมที่ผ่านมาอาศัยการพัฒนาทางเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ ทำให้ลักษณะของการกระทำความผิดไม่จำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศ แต่ได้ขยายออกไปยังภายนอกประเทศด้วย เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์หรืออาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด เป็นต้น ซึ่งแนวความคิดเดิมที่จำกัดการใช้บังคับกฎหมายอาญาภายในอาณาเขตของรัฐทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมายขึ้น และไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเหล่านี้ได้ ตัวอย่างเช่น ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดในอาณาเขตของรัฐหนึ่งแล้วหลบหนีการจับกุมไปในอาณาเขตของรัฐหนึ่ง หรือกรณีของการกระทำความผิดของบุคคลต่างสัญชาติกัน ซึ่งกรณีเหล่านี้ทำให้เกิดความยากลำบากในการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ รวมไปถึงการติดตามทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดด้วย ดังนั้นกฎหมายฉบับนี้จึงได้กำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือและรับความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดแต่ที่ยังคงเป็นปัญหาก็คือพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 มีการใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาพอสมควร และการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญามีการขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นทำให้มาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ไม่สามารถที่จะรองรับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะมาตรการเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการรับทรัพย์สิน ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention Against Corruption 2003) เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2546 จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 เพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันกฎหมายระหว่างประเทศ 2 ฉบับ คือ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000) และสนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ.2004 (Mutual Legal Assistance Treaty-MLAT 2004) ส่งผลให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐภาคีจะต้องมีการอนุวัติการกฎหมายภายในตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556 ให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 ในเรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้เรียบร้อยแล้วประเทศไทยจึงมีกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และในเรื่องความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศตามสนธิสัญญานั้นมีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ พ.ศ.2535 ส่วนประเด็นความร่วมมือในเรื่องกฎหมายการตรวจคนเข้าเมืองของไทยนั้นพบว่ายังไม่ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายใด

ดังนั้นการศึกษาวิจัยจึงเห็นสมควรที่จะนำแนวทางของ กรอบความร่วมมือตามอนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985(Schengen Agreement) มาเป็นแนวทางจัดทำเป็นกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกันในกลุ่มอาเซียนในอนาคตอันใกล้นี้ ในประเด็น การสืบสวน การสังเกตการณ์ข้ามพรมแดน ทั้งในกรณีที่ต้องมีการขออนุญาตล่วงหน้าและในกรณีเหตุจำเป็นเร่งด่วนความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกันการแลกเปลี่ยนข้อมูล การดูแลระบบสารสนเทศร่วมกัน วิธีการและระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแฟ้มข้อมูล ซึ่งได้กล่าวถึงในเรื่องของความร่วมมือในด้านระบบสารสนเทศร่วมกัน ในหน่วยงานต่างๆภายในประเทศของแต่ละประเทศภาคีและวิธีการที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ระบบสารสนเทศของเชงเก้น ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามที่ประเทศภาคีให้อำนาจ โดยใช้วิธีการค้นหาอัตโนมัติ เพื่อให้มีการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและวัตถุต่างๆที่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ และเป็น การตรวจสอบและควบคุมพื้นที่ชายแดน โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและศุลกากร ที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ ความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีความหมายในเรื่องดังกล่าวเนื่องจากผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีการเคลื่อนย้ายคน สินค้า การบริการ เงินทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรี อันเป็นช่องทางให้เกิดปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องในลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งปัจจุบัน อาเซียนได้ให้ความสำคัญกับอาชญากรรมข้ามชาติ 8 ประเภท ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ โจรสลัด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน การก่อการร้าย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียม

ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประเทศไทยควรมีแนวทางจัดทำเป็นกรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกันในภูมิภาคอาเซียนในเรื่องการข้ามผ่านแดนเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประเทศและของภูมิภาคอาเซียน

สำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นมาตรการที่สำคัญในการร่วมปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ตาม อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ.2004 พระราชบัญญัติความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ พ.ศ.2535 อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเซงเก้น ค.ศ.1985 นั้น สามารถสรุปเป็นตารางที่จะแสดงให้เห็นถึงมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศของกฎหมายระดับระหว่างประเทศ ต่างประเทศ และของไทย เพื่อจะได้นำไปสู่การพิจารณาว่ามาตรการใดที่ประเทศไทยยังไม่มี และสมควรที่จะนำไปตราไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป (ดูตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ตารางความร่วมมือตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ	ประเทศ			
	UN ¹	Asean ²	ไทย ³	เชงเก้น ⁴
1. การสอบสวนและการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน	✓	✓	✓	✓
2. จัดหาและการให้เอกสารที่อยู่ใครความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ	✓	✓	✓	✓
3. การจัดส่งเอกสาร	✓	✓	✓	✓
4. การค้นและยึด	✓	✓	✓	✓
5. การโอนตัวบุคคลผู้ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน	✓	✓	✓	✓
6. การรับหรือยึด	✓	✓	✓	✓
7. การสืบหาบุคคลที่ต้องสงสัย	✓	✓	✓	✓
8. จัดตั้งและดูแลรักษาระบบสารสนเทศร่วมกัน และมีการสื่อสารถึงกันได้ตลอดเวลา				✓
9. จัดเก็บข้อมูลซึ่งแต่ละประเทศภาคีได้จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่เป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (a) รายงานพฤติการณ์บุคคลที่น่าเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดหรือเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยทางสังคม (b) วัตถุหรือพาหนะที่น่าเชื่อว่าจะใช้ในการกระทำความผิด โดยมีประเภทข้อมูลดังนี้ - ชื่อและนามสกุล, อักษรตัวแรกของนามสกุล, วันและสถานที่เกิด, เพศ, สัญชาติ, เป็นบุคคลที่พกอาวุธหรือไม่, เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงหรือไม่, เหตุผลของรายงาน, การร้องเรียน				✓
10. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตามหมายจับเพื่อการส่งผู้ร้ายข้ามแดน จะต้องตรวจสอบว่ามีอำนาจจับตามกฎหมายภายในประเทศของประเทศภาคี				✓
11. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือยานพาหนะ ในการกระทำความผิดทางอาญา และเพื่อการป้องกันภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของประชาชน				✓
12. การจัดตั้งศูนย์เก็บรักษาข้อมูลร่วมกันในการเก็บเพิ่มข้อมูลประวัติบุคคลและวัตถุโดยมีระยะเวลากำหนด				✓

¹ UN หมายถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรร.ศ.2000

² Asean หมายถึงสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาในภูมิภาคอาเซียนค.ศ.2004

³ ไทย หมายถึงพระราชบัญญัติความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ พ.ศ.2535

⁴ เชงเก้น หมายถึงอนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985

จากตารางที่ 4.2 พบว่าความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศในเรื่องการสอบสวนและการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน จัดหาและการให้เอกสารที่อยู่ใครความครอบครองหน่วยงานของรัฐ การจัดส่งเอกสาร การค้นและยึด การโอนตัวบุคคลผู้ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน การรับหรือยึด และการสืบหาบุคคลที่ต้องสงสัย นั้นเป็นมาตรการที่มีอยู่ในกฎหมายเหมือนกัน ในส่วนการจัดตั้งและดูแลรักษาระบบสารสนเทศร่วมกันและให้มีการสื่อสารถึงกันตลอดเวลาของรัฐ ภาติการจัดเก็บข้อมูลซึ่งแต่ละประเทศภาติได้จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลตามหมายจับเพื่อการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งจะต้องตรวจสอบว่ามีอำนาจจับตามกฎหมายภายในประเทศของประเทศภาติ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือยานพาหนะในการกระทำความผิดทางอาญาเพื่อการป้องกันภัยคุกคามต่อความปลอดภัยของประชาชน และการจัดตั้งศูนย์เก็บรักษาข้อมูลร่วมกันในการเก็บแฟ้มข้อมูลประวัติบุคคลและวัตถุ โดยมีระยะเวลากำหนดนั้นมีกำหนดไว้เฉพาะในข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985

ตามอนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985 เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ในเรื่องการตรวจคนเข้าเมือง และการควบคุมการข้ามผ่านแดน เป็นการร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่สำคัญสำหรับรัฐภาติที่มีเขตแนวชายแดนที่ต่อเนื่องกัน เนื่องจากการกระทำผิดอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบันมีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น อาทิ การกระทำความผิดในคดียาเสพติด คดีการค้ามนุษย์ข้ามชาติ คดีหลบหนีเข้าเมือง คดีฉ้อโกงและอื่นๆ บางครั้งการสืบสวนติดตามคดีต้องอาศัยการปฏิบัติการในดินแดนของรัฐอื่น ซึ่งรัฐไม่อาจดำเนินการได้ด้วยตัวเอง จึงต้องขึ้นอยู่กับรัฐอื่นว่าจะให้ความยินยอมที่จะใช้เขตอำนาจเหนือดินของตนหรือไม่ รวมถึงความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศใน การแลกเปลี่ยนข้อมูล พฤติการณ์บุคคล หมายจับ ยานพาหนะ โดยการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศโดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างองค์กรในประเทศและต่างประเทศ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมการข้ามผ่านแดนของคนต่างชาติที่จะเดินทางเข้ามาในประเทศ การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลบุคคล พฤติการณ์บุคคล หมายจับ ยานพาหนะ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศในภูมิภาคเดียวกันที่มีพรมแดนชิดติดกัน อาทิ ประชาคมยุโรป และประชาคมอาเซียน ต้องมีความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวข้างต้นเพื่อเป็นการป้องกันและระงับยับยั้งการเกิดอาชญากรรมข้ามชาติ

ผลจากการวิเคราะห์ในบทนี้สรุปสาระสำคัญที่เป็นประเด็นในการนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายคนเข้าเมือง

ประเด็นที่ 1 “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลต่างด้าวเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นการตอบแทน” ตามพินัยสารต่อต้านการลักลอบขน ผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล ทางอากาศ ข้อ 3

ประเด็นที่ 2 “ยกเลิกการตรวจลงตราและปฏิเสธการเข้าเมืองแก่ผู้กระทำความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานและปลอมแปลงหนังสือเดินทาง” ตามพินัยสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ในข้อ 11 มาตรการตามแนวชายแดน ข้อกำหนดที่ 5

ประเด็นที่ 3 “บุคคลจะไม่ถูกส่งกลับไปยังประเทศที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมาน” ตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีใน ข้อ 3

ประเด็นที่ 4 “การส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศต้องคำนึงถึงว่าบุคคลต่างด้าวผู้นั้นต้องอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี การแยกเช่นนี้ จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 ใน ข้อ 9

ประเด็นที่ 5 หลักเกณฑ์การบันทึกข้อมูลบุคคลต่างด้าวที่มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศตามคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2552